

12 Eylül'den Sonra Türkiye'de Genel Durum FAŞİST CUNTANIN GERÇEK YÜZÜ

12 Eylül darbesi ile yönetime el koyan cunta ülkemizde zaten kısıtli olan demokratik hak ve özgürlükleri bütünüyle askıya aldı. Sürmekte olan grevleri dağıttı, DISK'in faaliyetlerini yasaklayarak sınıf sendikacılığını durdurdu. Çalışanların tüm mesleki faaliyetlerini mühürledi. Siyasal faaliyetleri yasakladı. Sosyalist partileri fiilen kapattı. Bu partilerin yöneticilerini göz altına almak için evlerine baskınlar düzenledi. Kimi günlük gazeteleri keyfi olarak kapattı ve basın üzerinde koyu bir sansür uyguladı. Generaller cuntası ülkemizdeki tüm ilerici, demokratlar, yurtseverler üzerinde, en çok da sosyalistleri hedefleyen ağır bir baskı uyguluyor. Böylece darbeciler emekçi halkın baskı ve sömürüye karşı verdiği mücadeleyi bastırmayı hedefliyorlar.

Darbeciler "anarşi ve teröre son vermek, işlemez hale gelmiş demokrasiyi rayına oturtmak" gerekçeleriyle yönetime el koyduklarını söylüyorlar. Terörü temizleyip, demokrasiyi işler hale getirecek tedbirleri aldıktan sonra çekileceklerini ve yerlerini seçimle gelecek parlamentoya bırakacaklarını ileri sürüyorlar. Ve "halisane" gözükten bu sözleriyle pek çoklarını, bu arada bir hayli ilericiyi ve demokrati da kandırıyorlar. Oysa söylenenlere değil, yapılanlara bakmak gerekir. Çünkü, gerçekte neyin ne olduğu ancak böyle anlaşılır.

"ANARŞI VE TERÖRE SON VERMEK" BİR BAHANEDİR

Darbenin başlıca gerekçesi "anarşi ve teröre son vermek"tir ! Gerçekten darbeden sonra siyasal amaçlı cinayet ve katliamlarda hatırı sayılır bir azalma olmuştur. Bu nedenle bu gerekçe pek çoklarını kandırabilmekte, darbenin haklılığı yolunda azımsanamıyacak bir kamuoyu oluşmasına zemin hazırlamaktadır. Ama biraz dikkatle bakınca bu gerekçenin tamamıyla yakıştıırma olduğu farkediliyor. Cinayet ve katliamlarda bir azalma görülüyorsa bunun bambaşka nedenleri vardır.

Bir kere, darbeden önce ülkenin yarısı sıkıyönetim altında idi ve terörün büyük bir bölümü bu illerde aylardır, hatta yıllardır, artarak sürüyordu. Darbe sonrasında buraların yönetiminde bir değişiklik olmadı. O halde cinayetlerin azalmasında askerî yönetimin başarısını aramak pek inandırıcı olmaz.

Hemen belirtelim ki azalmanın esas nedeni MHP'nin darbeden sonraki tutumudur. Darbeden sonra MHP ve onun "ülkücü" yandaşları teröre ara vermişlerdir. Darbeden bu yana meydana gelen tedhiş olaylarının niteliği bu olguyu ispatlamaktadır.

MHP TERÖRE ARA VERMİŞTİR

MHP neden teröre ara vermiştir? İktidar hesabını, halkı tedhişle ürkütüp sindirmek üzerine yapmış bir çete nasıl olmuştur da -geçici de olsa- sistemli katliamlarını askıya ayırmıştır?

Bunun çeşitli sebepleri vardır. Birincisi, askerî idare MHP'nin zaten eskiden beri dile getirdiği bir istemdir. Hatırlanacağı gibi bir yıl kadar önce MHP ordunun yönetime el koyması için çağrı yapmıştı ve bu nedenle de MHP hakkında adli koğuşturma açılmıştı. Ancak MHP kendisine yatkın, kendisinin kontrol edebileceği türden bir darbenin peşinde olmuştur. Oysa cuntanın bugünkü yapısı MHP'ye yatkın değildir. Zaten Türkiye'nin geç teslim oluşunun nedeni budur. Faşistlerin elebaşısının teslim olmadan önceki süreyi nasıl geçirdiğine dair çeşitli söylentiler duyulmaktadır. Bu süre içinde bazı pazarlıkların yapıldığı da ifade edilmektedir. Perde arkasında olup bitenler ne olursa olsun MHP şeflerinin teslim olmadan önce bir durum değerlendirmesi yaptıkları kesindir. Bu darbeyi nasıl kendi kontrolleri altına alabileceklerini araştırmışlardır. Hatta bu arada bazı "girişimler" yapıldığı da bilinmektedir. Ve sonuçta MHP darbeyi şimdilik kontrolü altına alamayacağını anlamış, ileride "yeni girişimlerde" bulunmak için beklemeği yeğlemiştir.

Evet, darbe MHP'nin bir isteği olduğu halde ilk ağızda MHP'nin işine gelmemiştir. Çünkü darbe MHP'nin en istemediği şekliyle, yani silahlı kuvvetlerin "emir-kumanda" hiyerarşisi içinde gerçekleşmiştir. Oysa MHP'nin beklediği, kendine yakın olanların darbesi idi ve bunun hazırlıklarının yapıldığı biliniyordu. Böylesi bir darbeye bir bakıma şimdiki generaller darbesiyle meydan veremediği de ayrıca çok yaygın söylentiler arasındadır.

Kısacası, darbenin silahlı kuvvetlerin en üst yönetimi tarafından topluca gerçekleştirilmesi ve böylece silahlı kuvvetlerin tümüne mal edilecek bir görünüm kazanması MHP'nin işine gelmemiştir. Çünkü MHP'nin silahlı kuvvetlerin tümü içinde etkinliği çoğunluğa kıyasla bir hayli düşüktür. Buna karşılık MIT'de dahil olmak üzere, MHP'nin ordu içinde küçümsenemeyecek bir örgütlenmesi olduğu bilinmektedir. İşte MHP bu nedenlerle şimdilik beklemeği tercih etmiştir. Çünkü cunta yönetiminin başarılı olamayacağını ve içinde çelişkilere gideceğini hesaplamakta, bunlardan yararlanmayı planlamaktadır.

O halde denilebilir ki "madem MHP bu cuntanın başarısızlığı üzerine hesabını kuruyor, neden teröre ara vermiştir? Terörü sürdürmeli ki cuntanın çözülmesi kolaylaşsın !"

MHP ŞU ANDA KATLIAMA DEVAMI GÜZE ALAMAZ

MHP'nin bunu göze alması pek kolay olmasa gerek ! Çünkü mevcut cunta teröre son vermeyi kendi varlık sebebi olarak görüyor ve gösteriyor. Ve herkes gibi cuntacılar da biliyorlar ki ülkemizdeki katliamların baş sorumlusu MHP dir. Ve MHP'nin saldırganlığı önlenmedikçe terörün son bulmayacağını geçmişte olup bitenlerden çok iyi anlıyorlar. Durum böyle olunca MHP'nin sistemli cinayetlerini sürdürmesi pek olacak iş değildir. Zaten MHP şeflerinin bir ba-

kıma rehin tutulmaları da bu nedenledir. Faşist örgütlenme, *katiller çetesinin şef otoritesine* dayandığı için de şefler etkisiz kalınca cetenin zorbalığı şimdilik işlemez olmuştur.

Kısacası, cinayetlerin azalmasının başlıca nedeni cuntanın başarılı mücadelesi değil MHP'nin terörünün şimdilik durmuş olmasıdır. Bu sonucun elde edilmesi için ille de bir darbeye gerek olmadığı açıktır. Bizim önceden defalarca dile getirdiğimiz gibi MHP şeflerinin etkisiz hale getirilmeleri faşist terörün önünün alınmasının başlıca çaresidir. Ve önceki sivil yönetim dönemlerinde adli mekanizmanın çalıştırılması bu sonuca kolayca varılabilirdi.

"SOL" ETİKETLİ BİREYSEL TERÖR TECRİT OLMAKTADIR

Tedhiş olaylarının azalmasının bir diğer nedeni de -bir öncekinin yanında bunun ağırlığı azdır- "sol" etiketli teröristlerin bir ölçüde tecrit olmalarıdır. Gerçekten faşist terör sürdüğü ve azgınlığı müddetçe kişinin hayatını koruma ve savunma güdüsünün yarattığı "elverişli" ortamda "sol" etiketli terörizmde gelişme imkanı bulabiliyordu. Darbeyi takiben MHP tedhişinin duraksamasıyla birlikte "sol" görünümü aslında halkın haklı mücadelesini saptıran bireysel terörde de hatırı sayılır azalma oldu. Çünkü eskiden faşistlerin zorbalığından elaman diyen bazılarının "sol" etiketli terörizme karşı bilincsiz hoşgörüsü için gerekli neden pek kalmadı.

Bu olgu "sol" görünümü terörün de son bulacağı anlamına gelmez. Türkiye'de kapitalist düzen varlığını koruduğu sürece küçük burjuva umutsuzluktan kaynaklanan maceracılık ve terörizm şu veya bu etkinlikte varlığını sürdürecektir. Hele mevcut cunta gibi emekçi halkı iyice boyunduruk altına almayı planlayan zorba yönetimlerin "sol" etiketli terör için "elverişli" bir ortam yarattığı unutulmamalıdır. Nitekim bireysel terörün son zamanlarda heman tümüyle kolluk kuvvetlerine yönelmiş olması bu gerçeğin kanıtıdır. "Sol" etiketli terörün etkisizleştirilmesi demokrasiyi askıya almaktan, demokratik hak ve özgürlükleri yok edip halk üzerindeki baskıları arttırmaktan geçmez. Aksine, böylesi bir tutum "sol" terörizmi azdırır. Kendini "sol" gösteren terörün önu, ancak demokratik hak ve özgürlükler tümüyle kullanılabilir hale getirilerek, demokrasi işletilerek alınabilir. Şimdiye değin olup bitenler, bu sözlerimizin ne kadar doğru olduğunu defalarca kanıtlamıştır. Bundan sonra olacakların da bizi doğrulayacağından hiç kuşku duyulmamalıdır.

Açıkça görüldüğü gibi cuntanın terörü önlemek amacıyla yönetime el koyduğu gerekçesi bir kandırmadan, darbenin bahanesinden başka birşey değildir.

ORDU, DEMOKRASİYİ RAYINA OTURTACAKLARIN SONUNDA GELİR !

Generallerin diğer bir gerekçesi de "rayından çıkmış demokrasiyi rayına oturtmak için iş başına geldikleri"dir. Bu gerekçe de kimilerini kandırabiliyor. Çünkü darbeden önce bir bakıma işlemez hale getirilmiş parlamento vardır, hükümetler bir yandan keyfi ve anti-demokratik uygulamalarla oyalanırlarken, bir yandan da yönetim burjuvaziye göre bir ölçüde "laçkalaşmıştır": Şimdi darbeciler bu "olumsuzluklara" son vereceklerini, "demokrasiyi yeniden işler hale getirip yönetimi sivilere devredeceklerini" söylemektedirler. Ve burjuva basın başta olmak üzere pek çokları bu "halisane" tutumu alkışlamaktadır.

Oysa bir toplumda "demokrasi rayından çıkmışsa" -ki öyle deniyor- onu rayına oturtacakların *en sonunda gelir ordu*. Çünkü ordu, yapısı gereği demokrasiden nasibi olmayan bir kuruluştur. Orduda sadece emir ve kumanda geçerlidir. Hele Türk ordusunda emrin ne demek olduğunu, bu orduda demokrasinin zeresinin bulunmadığını askerlik yapan herkes bilir. Üstelik orduda demokrasinin dışlanması en temel işleyiş kuralıdır. Orduda iki kişiden fazlası birlikte en masum bir istekte dahi bulunamazlar. Üç kişi bir dilekçenin altına imza atarsa bunun adı *resmen işyandır* ! Şimdi böyle işleyen bir kuruluş nasıl olacaktır da demokrasi rayına oturtacaktır? Ve böyle işleyen bir kuruluşun en tepesinde yer alanların, yarım asırdır emirle yönetilip emirle yönetenlerin demokrasiden anladıkları nedir ki demokrasiyi rayına onlar oturtacaklardır?

Evet, cuntacı generallerin demokrasiden ne anladıklarını yaptıklarından görüyoruz. Bunları ileride teker teker ele alacağız. Ancak yeri geldiği için çok çarpıcı birkaçına hemen değinelim.

Cuntanın ilk icraatı sürmekte olan yasal grevleri dağıtmak olmuştur. Neden? Çünkü generaller için grev, işyanla eş anlamlıdır. Onlar çalışanların nasıl olup da çalışmalarını kendi iradeleriyle durdurabileceklerini kavrayamazlar. Bunu demokratik bir hak olarak görmezler. Zaten burjuvazi de orduyu iktidara davet ederken onun bu niteliğini çok iyi bilir.

Generallerin demokrasiden anladıklarını gösteren bir diğer çarpıcı olay da "geçici Anayasa" denilen maddelerdir. Bu maddelere göre hem 1961 Anayasası geçerlidir, hem de cuntanın ve hükümetin kararları bu Anayasaya ters düşerse Anayasanın bu konulardaki hükümleri geçersiz olacaktır. Oysa anayasa, adı üstünde, toplumdaki tüm hukuk uygulamalarına esas alınacak yasadır. Ama şimdi Anayasanın kıymeti harbiyesi generallerin ağzından çıkacak bir çift söze kalmıştır. İşte darbecilerin Anayasa anlayışı, işte demokrasi anlayışı ! Bunun özeti ve türkçesi "ben dedim oldu !"dur. Şimdi bu cunta demokrasiyi rayına oturtacakmış ! Buna kim inanır? Cuntanın demokrasiyi rayına

oturtacağı vaadı tam bir ikiyüzlülük örneğidir.

Açıkça görüldüğü gibi generallerin yönetime el kıymak için ileri sürdükleri gerekçeler birer bahanedendir, birer aldatmacadan başka birşey değildir. O halde bu cuntanın esas niteliği nedir, hangi "işlev"i yükümlenmiştir? Bunları açıklığa kavuşturmalıyız ki cuntaya karşı mücadelenin perspektifini belirleyelim.

Aslında cunta ne için iktidara el koyduğunu her yaptığı ile açıklığa kavuşturuyor. Ama bugün burjuvazinin sözcülüğünü yapanlar meydana boş bulduklarından, cuntanın gerçek işlevini ve niteliklerini olgulara dayanarak gözler önüne sermek acil bir görev oluyor.

TEKELCİ BURJUVAZİ YILLARDIR CUNTA BENZERİ BİR YÖNETİM İSTEMEKTEDİR

Tekelci burjuvazi, onun gedikli sözcüleri öteden beri "otoriter" bir yönetim istediklerini devamlı dile getirmişler, örnek olarak da Güney Kore, Brezilya, Filipinler, vb. Amerikancı askeri faşist diktatörlükleri gösterip Türkiye için salık vermişlerdir. Generallerin darbesi tekelci burjuvazinin bu talebine çok uygun düşmektedir. Parababaları öteden beri ücretlerin yüksekliğinden, ideolojik amaçlıdır diye grevlerden, kıdem tazminatlarından üretimin düşüklüğünden -ki müsebbibi aslında kendileridir- demokratik hak ve özgürlüklerden devamlı şikayet etmişlerdir. Ve bu şikayetlerine çözüm getirecek eli sopalı bir yönetime -çünkü başka tür lüsünün güç yetiremeyeceğini gayet iyi biliyorlardı- devamlı çağrı çıkarmışlardır.

Aslında burjuvazinin şikayetleri emperyalistlerin Türkiye'ye dayattıkları ekonomi politikasından kaynaklanmaktadır. Onlar emperyalizme göbeklerinden ve keselerinden bağlı oldukları için bütün politikalarını efendilerinden alacaklara talimatlarla göre düzenlerler. Allahları da cüzdanları olduğu için onları tek ilgilendiren şey *neyin kaçınılması kaçınılmaz ve ne kar bırakacağıdır*. Yüksek diye şikayet ettikleri ücretlerin hiç de yüksekliği, aksine gerçek ücretlerde düşme olduğu kendi yayınlarında bile sık sık yazılmıştır. Hatta ücretlerin yüksekliğinden söz etmedikleri dönemlerde gerçek ücretlerin en yüksek seviyede olduğu bilinmektedir. Ama o gün öylesi işlerine gelmiştir. Çünkü palazlanan montaj sanayii için en elverişli ve kolay pazar iç pazardır. Bu nedenle o dönemde işçinin eline üç beş kuruş geçmesi gerekir ki burjuvazi malına pazar bulabilsin. Ama ne zaman ki döviz dengesi montaj sanayii yüzünder alt üst olup üretim düşer, mal satmak için fazla bir alım gücüne ihtiyaç kalmaz, o zaman başlıklar ücretlerin yüksekliğinden yakınmaya.

Yine ne zaman ki ellerde üretim fazlası, yani stok vardır, adeta grevleri teşvik ederler. Amaç daha fazla stoku önlemek ve elden malı

Yeni Dönem ve Mücadelemiz

12 Eylül'de işçi sınıfımızın ve emekçi halkımızın düşmanı Amerikancı askerî faşist bir diktatörlük iktidarı silâh zoruyla ele geçirdi.

Faşist cuntta anayasal hakları ve burjuva demokratik özgürlükleri ortadan kaldırdı. Burjuva demokrasisi ülkemizde zaten son derece kısıtlı idi, ama yine de generaller cuntasının gelişi, durumu temelden değiştirdi. Bugün Türkiye'de hak ve özgürlükten söz etmek boşuna ve abesdir. Olsa olsa generallerin müsaadelerinden söz edilebilir. Bu müsaadenin ölçüsü ise yine generallerin kendi keyiflerine kalmıştır. Cuntanın gelir gelmez neler yaptığına kısaca bir bakalım, yeni dönemin nitelikleri kendiliğinden ortaya çıkacaktır.

Cunta parlamentoyu feshetti, belediye ve il genel meclislerini dağıttı. Yani seçimle gelmiş tüm kuruluşları silâh zoruyla etkisiz hâle getirerek genel oyu hiçe saydı. Neden-se seçime ve seçilenlere özel bir husumet duyan bu cuntta tüm partileri de siyasî faaliyetten menetti. Böylelikle bilhassa sosyalist partileri fiilen kapattı. Bununla da kalmadı, bu partilerin merkez ve mahallî yöneticilerini zindanlarda çürütmek için evlerine baskın üstüne baskın düzenledi.

İşçi sınıfımızın ileri ekonomik örgütü DİSK ve ona bağlı bütün sendikalar kapatıldı, yöneticileriyle beraber işçi sınıfımızın en bilinçli unsurları olan iş yeri temsilcileri cezaevlerine tıklandı. 80 bin işçinin haklı yasal grevleri süngü zoruyla yasaklandı. Tüm sendikal faaliyete yasak konuldu. Toplu sözleşme görüşmeleri fiilen askıya alındı. Ülkemizde ve dünya demokratik kamuoyunda büyük saygınlığı olan, 200.000'e yakın faal üyesiyle demokratik toplum-sal hayatımızın önemli bir parçasını oluşturan ve daha önce sıkıyönetimin keyfî kararıyla kapatılan TÖB-DER'in merkezî ve birçok mahallî yöneticileri tutuklanıp zindanlara atıldı.

Tüm ilerciyi ve sosyalist basın yasaklandı. Çıkmalarına müsaade edilen tek tük liberal ve ilerciyi basın organları kapatılma tehdidi altında kendi kendilerine sansür uygulamaya mahkûm edildiler. Bu arada cuntta dilediği zaman dilediği haberin yayınlanmasını yasaklıyor, böylece işine gelmeyen haberlerin halka ulaşmasını engelliyor.

Ezilen ulusun ulusal demokratik haklarını büsbütün yoketmek için harekete geçildi. Kürtler üzerinde sıkıyönetim baskısı alabildiğine arttırıldı.

Faşist diktatörlük bütün bu baskı ve zulüm uygulamalarını dünya kamuoyundan saklamak istiyor. Bunun için "rayından çıkan demokrasiyi yeniden rayına oturtup demokrasiyi kurtarmaya" geldiğini ilân ediyor. Kendi

kendini "kurtarıcı" ilân edip hem Türkiye'de emekçi kitleleri, hem de dünya kamuoyunu sözümona aldatmaya kalkıyor. Ne var ki generaller cuntasının bu iki yüzölçüsü de, onların emperyalizme ve Türkiye tekelci sermayesine nasıl yürekten hizmet ettiklerini gözden saklamaya yetmiyektir.

İşçi sınıfımızla tüm emekçi halkımızın siyasal, ekonomik ve demokratik örgütleri kapatılmış, buna karşılık tekelci sermayenin siyasî savunmasını cuntta kendisi üstlenmiştir. Tekelcilerin ekonomik örgütü, patronların sendikası faaliyetini rahatça sürdürüyor. Halit Narin cuntaya yol gösteriyor. Cuntacı generaller işveren sendikasının istediği biçimde işçilerin kıdem tazminatlarına tecavüz ettiler. Milyonlarca işçinin bir ömür boyu harcadıkları emeğe göz koydular.

Tekelci sermayedarlar faşist diktatörlerin bir çırpıda çıkardıkları bir "yasa" sayesinde beş kuruş ödemeden eski işçileri işten çıkartıp sokağa atacaklar. Eski işçiler yerine yeni işçi alıp asgarî ücretle çalıştıracak, misli görülmemiş bir sömürüyü rahatça sürdürecekle.

Cunta yönetime gelir gelmez şeker, çaya, benzine, demire, çimento-ya, kömüre zam yaparak yoksul halkımızı bir yandan siyasî terörle, diğer yandan ekonomik terörün ateşi ile yakmaya başladı. Şu anda faşizmin bu ateşi karşısında keyif çatanlar, patronlar, parababaları ve dünya emperyalist sistemidir, ABD'dir.

Cunta emperyalist sistemin bir finans örgütü olan İMF'nin istek ve emrine boyun eğerek paramızın değerini sürekli düşürüyor, hayatı sürekli pahalandırıyor. Böylece ABD emperyalizmi cuntacı generallerin elinde ülkemiz üzerindeki tahakküm çemberini daha da daraltmaktadır.

Kısıtlı demokratik ortamda tekelci sermaye daha fazla artı-değer gaspetmek ve bunalımların yükünü halka çektirmekte birhayli sıkıntı çekiyordu. Şimdi cuntta tekelci sermayenin bu sıkıntısını ortadan kaldırdı.

Tekelci sermaye cuntacı generallerin süngülerinin ardına sığınarak istediği oranda artı-değer gaspetme özgürlüğüne kavuştu. Fiyatların artışı hızı %100'ün üzerindeyken, toplu sözleşmeleri darbeden sonra askıya alınan işçilere sadece %70 ücret artışı verilmeyle yetinildi.

Emperyalist sistemin güdümünde olan Türkiye burjuvazisi, yıllardır içine düştüğü darboğazı, siyasal ve sosyal bunalımını, bu askerî faşist diktatörlükle atlatmaya çalışıyor. Bunun için de, başta İşverenler Sendikası, İşadamları Derneği, Sanayi ve Ticaret Odaları, Borsalar olmak üzere tüm örgütleriyle, büyük basın tekelcileriyle, köşe yazarlığı yapan kemik yalayıcılarıyla cuntacı gene-

A. Niyazi Ergin

rallere övgüler dizip alkış tutuyor. Evet, generaller cuntası işçi sınıfının emekçi halkın, tüm çalışanların yolunu kesmeye geldi. Amacı ve işlevi emperyalizmin işbirlikçisi tekelci burjuvazinin yolunu açmak.

Buna karşı ne yapacağız?

Faşizmi yaşatmayacağız !

Gün cuntaya karşı çetin ve kararlı mücadele günüdür. İşçi sınıfı sosyalistleri bilimin ve dünya devrimci pratiğinin rehberliğinde halkımızla birlikte, faşizmi yaşatmamakta kararlıdır. Darbenin esas hedefi işçi sınıfıdır. Darbecilere ve onların arkasındakilere karşı mücadele de başı işçi sınıfı ve onun öncüleri çekecektir. Çetin bir kavgadan geçiyoruz. Şartlar ne kadar zor olursa olsun kararlıyız: Faşizmi mutlaka yeneceğiz. İnatla ve ısrarla savaşa devam edeceğiz.

Sınıfımız inanarak ve sınıfımızın bağımsız politikasından en küçük bir taviz vermeden örgütlenmemizi daha da pekiştireceğiz. Yeni dönemin özel şartlarında mücadele metodlarını yaratıcı bir şekilde geliştirmek sınıf güçlerimize yeni savaş yöntemleri kazandıracaktır. Parolamız "Pasifizme, pısrıklığa hayır ! Maceracılığa ödüň yok !" olacaktır. Fabrikalarda, tezgâh başlarında, işyerlerinde, üretim kooperatiflerinde, eğitim kurumlarında, kısacası hayatın her alanında en ön saflarda yine biz olacağız. Sınıf kardeşlerimize ve yandaşlarımıza faşizmi anlatıp teşhir ederek, gaspedilen tüm demokratik haklarımıza sahip çıkacağız.

Türkiye Sosyalist İşçi Partili yoldaşlar bu görevin tam bilincindedirler ve görevi yerine getirmek için gereken öncü disiplin, örgütlenme, mücadele yöntemi ve siyasî anlayışıyla mücehhezdirler. Parti'nin işçi sınıfı sosyalizminin ideolojik, örgütsel ve siyasî ilkeleri doğrultusunda yıllardır sürdürdüğü ısrarlı, fedekâr, yaratıcı çabaların düzeyi yeni dönemin partililerine yüklediği öncü görevlerin üstesinden gelmekte belirleyici etken olacaktır.

Başta ülkemiz olmak üzere bölgemiz halkları için baş belası olan faşizmi Türkiye'de yaşatmayacağız.

Tüm demokrasi güçlerinin birliğini sağlamak, birlikte mücadele yöntemlerini geliştirip hayata geçirmek ve faşizme karşı Demokratik Birliği gerçekleştirmek için kararlı ve sabırlı bir çalışmayı sürdüreceğiz.

Temelde kendi iç dinamiklerimize güvenerek ve dünya devrimci demokratik güçlerinin de katkısıyla FAŞİZMİ YAŞATMAYACAĞIZ !

Faşizmi devirmek için ileri !

Zafer tüm anti-faşist güçlerin olacaktır !

Yaşasın halk güçlerinin birliği !

HALK GÜÇLERİ FAŞİZMİ YAŞATMAYACAK!

Cuntacı generaller Türkiye'de "terörün kökünü kazımak, demokrasiyi rayına oturtmak" için harekete geçmek zorunda kaldıklarını söyleyerek iktidarı gasb Ettiler.

Bu, yaptıkları için bahanesidir. Cuntacı generallerin ve gerçekleştirdikleri darbenin asıl geliş nedeni ve işlevi başkadır. Bunu artık herkes açıkça biliyor. Çünkü 12 Eylül'den bu yana cuntanın yaptığı ve yapılmasını onayladığı ne varsa hepsi hareketin içyüzünü, gerçek niteliğini ve işlevini ortaya koymuştur.

Cuntanın işi ve görevi, dünyada ABD'nin, Türkiye'de emperyalist işbirlikçisi tekeli burjuvazinin işini kolaylaştırmak, demokrasi ve barış güçlerinin yolunu kesmektir. "Terör" ve "rayından çıkan demokrasi" gerekçesiyle Anayasayı çiğneyip iktidarı gaspeden cunta, ABD'nin ve tekeli burjuvazinin gündemlerinde ne kadar çözülmedik sorun varsa hepsine bir bir el atmaktadır. Ve hepsine de onların öngördükleri çözümleri getirmektedir.

Ne kadar kısıtlı ve yozlaşmış olursa olsun yine de nisbeten demokratik bir ortamda -en azından, S. Demirel'in "Ben bununla yapamıyorum, değiştirmek için bana oy verin!" diye Anayasadan, Anayasa ile belirlenmiş hak ve özgürlüklerden yakınmak zorunda kaldığı; hükümetlerin herşeye rağmen "oy kaygısı" taşıdığı, kitlelerin sendikalar, demokratik kitle örgütleri, dernekler, partiler ve seçim mekanizması aracılığıyla siyasette bir ölçüde de olsa ağırlıklarını duyurabildikleri; basının başta 141-142 olmak üzere anti-demokratik türlü mevzuata rağmen fiilen kazanılmış özgürlüklerin kullanılmasında hayli etkin bir araç olduğu bir ortamda- emperyalizmin ve yerli tekeli burjuvazinin gerçekleştirmekte güçlük çektikleri emeller şimdi gerçekleşme yoluna girmiştir.

CUNTA VE ABD

12 Eylül'den bir iki hafta önce Demirel'in Dışişleri Bakanı "Batı yanlısı bir politika izlediği" gerekçesiyle Parlamentoda güvensizlik oyu sonucu düşürüldü. Bu oylamada CHP de önergeyi veren MSP'yi destekledi. CHP kurmayları bu konuda hangi saikle davranmış olurlarsa olsun, olay önemli idi. Nitekim sağcı ve burjuva basının "Atatürkçü dış politikadan sapılıyor!" yaygaraları ardından az bir süre sonra darbe geldi.

Zamanlama hiç de rastgele bir "rastlantı" değildi. ABD'nin ve tüm Amerikancı asker-sivil mihrakların gözünde Türkiye'de sosyalist partileriyle, CHP'si ile, MSP'si ile, Anayasa teminatına -olduğu kadarıyla- güvenen bir kesim basını ile Anaya-

sal demokratik düzen enikonu tehlike olmaya başlamıştı. ABD'nin İran çetinin cevizi bir türlü kıramaması, Irak-İran savaşının yarattığı, yeni gelişmelere gebe nazik durum, genel olarak Ortadoğuda artan gerginlik ve tüm kapitalist dünyanın önüne heyulâ gibi çıkan petrol sorunu, Türkiye'de ABD'nin askeri-stratejik ihtiyaçlarını "anlayışla" karşılayacak "güvenilir", "istikrarlı" bir rejime ve "sağlam" ABD yanlısı bir politikaya ihtiyaç gösteriyordu. Mevcut kısıtlı demokratik düzen bunu sağlamaktan âcizdi. Gelecek enikonu belirsizdi.

Darbe işte bu sıraya "rast" geliyor !

Cuntayı ABD'nin nasıl canı yürekten onaylayıp alkışladığı, NATO mahfillerinde Türkiye'de Anayasa'nın ve demokrasinin yürürlükten kaldırılmasının, Parlamento'nun feshedilmesinin nasıl "anlayışla" karşılandığı hep biliniyor.

Darbeden sonra çeşitli sorunlarda NATO'ca önerilen çözümlerin ve ABD generallerinin Ankara'da gördüğü olağanüstü hüsnü kabul, NATO'ya bağlılık ve emperyalizme tam sadakat politikasının, ABD'nin istediği "sağlam" politikanın sağlama bağlandığını açıkça gösteriyordu.

Şimdi Türkiye'de bu politikanın şu ya da bu yönden, şu ya da bu saikle tartışılabileceği, kitlelere açık bir ortam mevcut değil.

Ve bu ortamda halkın, geniş emekçi kitlelerin günlük yaşamını, geleceğini doğrudan ilgilendiren önemli dış politika sorunları kapalı kapılar ardında generaller ve uzmanlarla Amerikalı "dost"ları arasında bir çırpıda görüşülüp kesin karara bağlanıyor...

CUNTA VE ÖZEL SEKTÖR

Amerikancı cunta aynı zamanda özel sektörcüdür. Cuntanın başının 12 Eylül sabahı parlamentoyu, hükümeti iskat eden, DİSK sendikalarını kapatan, tüm sendikaların ve siyasal partilerin faaliyetlerine yasak koyan, vb. dehşetengiz bildirimleri arasında *yanlız bir tanesinin* sonunda "Rica ederim" ibaresi yer aldı. Bu da bankalarda işlemlerin durdurulduğunu, iki gün sonra normal olarak ye-

niden başlayacağını haber veren bildiriydi !

Ondan sonra da cuntanın her yaptığı özel sektörün, işveren kesiminin parababalarının damgasını taşımıştır.

İlk bildirimlerde sözü edilen "Kurucu Meclis'in ne zaman, nasıl ve ne gibi bir yapıyla toplanacağı henüz meçhuldür. Oysa cunta ilk iş olarak bir "sivil hükümet" atamış, "işleri ona devretmiştir !" Bu "sivil" hükümet, yapısıyla da, bugüne kadarki icraatıyla da tam bir işverenler komitesi olarak çalışmaktadır. Ne parlamentoda bir çoğunluğa muhtaçtır, ne herhangi bir parti tabanına karşı sorumludur. Seçim ve seçmen diye de bir derdi yoktur.

Tam işverenlerin öteden beri özleyip durdukları bir hükümet ! Kararlarında, uygulamalarında tek geçerli kıstas olarak özel sektörün ideolojik ve ekonomik çıkarlarını gözetken bir "hükümet" !

Gerek bu "sivil hükümet" in, gerekse cuntanın şimdiye kadar yaptıkları gerçeği apaçık ortaya koyuyor: Darbe, tekeli burjuvazinin arzuladığı ve beklediği şeyin ta kendisi olmuştur. Özel sektör denilen sömürücüler kumpanyası, kendi eseri olan bunalımın yükünü emekçi kitlelerin sırtına yıkanmanın çaresini cuntayla bulmuştur.

Terörü önlemek için geldiklerini söyleyen cuntacılar şimdi terörü önlemek için grevleri yasaklıyorlar ! Terörü önlemek için Koç'lara, Sabancı'lara sigara üretme hakkı tanıyorlar ! Terörü önlemek için kıdem tazminatlarını işverenlerin istediği gibi düzenliyorlar ! Terörü önlemek için MESS başkanını Başbakan Yardımcısı yapıyor ve IMF'nin bir dediğini iki etmiyorlar ! Terörü önlemek için durmadan yeni yeni zamların altına imza atıyorlar ! Terörü önlemek için, işverenleri sendikal faaliyet, toplu sözleşme ve grev "belâ"larından kurtardıktan sonra onlara yeni yeni ihracat kolaylıkları, vergi muafiyetleri, üretim teşvikleri sunuyorlar !

CUNTA DEMOKRASİ GÜÇLERİNE DÜŞMANDIR

Bütün bunlardan da açıkça görülüyor ki generaller cuntası yurdumuzda

tüm demokrasi güçlerinin can düşmanıdır ! Tekelci sermaye ve onun iktidarına karşı işçi sınıfının ve onun başını çektiği demokrasi güçlerinin, ekonomik-sosyal bunalım koşullarında hızla yükselen mücadelesine ket vurmak için işbirlikçi hâkim çevreler faşizme başvurmaktan başka çare bulamamışlardır.

İktidarı gaspettiğinden beri işçi sınıfının ekonomik-demokratik haklarına sistemli bir şekilde saldıran cuntanın başta gelen işlevlerinden biri de işçi sınıfının siyasi mücadelesini engelleyip durdurmaaktır. Cunta sosyalizm düşmanlığını her icraatıyla gözler önüne sermektedir.

Cunta işçi sınıfı ve sosyalistlerin yanı sıra diğer halk kesimlerine, onların siyasi temsilcilerine de var gücüyle saldırmaktadır. Siyasetten men edilen CHP tabanındaki ilerici unsurlar, tutarlı demokratlar, ilericiler -bu arada sol sosyal-demokrat milletvekilleri ile hattâ Deniz Baykal gibi tutarsız liberaller-koğuşurmaya uğramaktadır. "Şeriatçılıkla mücadele" ve "lâiklik" adına MSP'liler ağır baskıya maruz kalmaktadır. Erbakan dahil tüm MSP yöneticileri -büyük kısmı gerçekten Batı uyduculuğuna karşı ve tekellerin hâkimiyetini sınırlamaktan yana oldukları için- hâlen tutukludur.

Kürt halkı üzerinde, ulusal demokratik haklar için faşizme ve ezen ulus milliyetçiliğine karşı mücadele veren Kürt sosyalistlerine ve Kürt demokratlarına ağır baskı ve zulüm uygulanmaktadır. Bu uygulamalarıyla da cunta, "bölücülük" yaygarasını dillerine dolayan demokrasi ve özgürlük düşmanlarına hizmet etmekte, Kürt halkının haklı taleplerini inkâr edebilmek için Türkiye'de tüm halk güçlerinin üzerine yürümektedir.

Bütün bu nitelikleriyle bu cunta şu dönemde ekonomik, sosyal, siyasi sorunlarına, açmazlarına faşizmden başka çözüm yolu bulamayan tekelci hâkim çevrelerin sınıfsal sömürü ve tahakküm aracıdır.

Ve bu cunta halk düşmanlarının, demokrasi kaçaklarının ve yasakçılarının, Türkiye'yi daha uzun bir süre sömürücü parababalarının diledikleri gibi at oynatacakları kapalı av alanına çevirme niyet ve plânlarının bir parçasıdır. Cuntanın zoruyla ülkede ekonomik, sosyal ve siyasi düzende emperyalizmin güdümündeki sömürücülerin çıkarları doğrultusunda kalıcı değişiklikler sağlamak istenmektedir. Durmadan sözü edilen yeni seçim kanunu, partiler ve dernekler kanunu, olağanüstü hal kanunu, DGM kanunu, vb. Hep tekeli burjuvazinin, Koç'ların, Sabancı'ların, Ilıcak'ların uzun vadeli niyet ve emelleri doğrultusunda özel sektörün açık ve saklı mutemet adamlarıyla kafa kafaya verilerek hazırlanmaktadır.

Türkiye halkı böyle bir kadere razı da değildir, müstahak da ! Halk güçleri cuntanın niyetlerini boşa çıkarmasını bilecek, faşizmi yaşatmayacaklardır !

Ve emirle... demokrasiyi kurtarmak !

Remzi Çiğ

12 Eylül günü gece yarısı silâh zoruyla iktidarı gaspeden generaller cuntası böyle diyor...

Emirle, demokrasiyi boğazlamak mümkündür. Baskı, zulüm, işkence ve ölüm tehdidiyle, göz dağı vererek ve silâh kullanarak *emirle* özgürlük rafa kaldırılır. Parlamento, hükümet, belediye meclisi, yahi tüm seçimle gelmiş kurumlar dağıtılır. Halkın seçtiği belediye başkanları makamlarından atılır. "Siyaset yasak" denilerek siyasi partiler -özellikle de sosyalist partiler- fiilen kapatılır. Grevler yasaklanır, sendikal faaliyetler son verilir. Emekçi halkın ekonomik-demokratik, meslekî kitle örgütlerinin tümünün kapısına kilit asılır. Basın baskı altına alınır, halka ulaşmasından korkulan haber ve yorumlara sansür uygulanır. Bunlar hep *emirle* olacak, olabilecek şeylerdir.

Ayrıca yine *emirle*, ülkede solcu ve ilerici-demokrat avına çıkılabilir. Sosyalist partilerin merkezi ve mahallî yöneticilerinin sendika liderlerinin, iş yeri temsilcilerinin evlerine *emirle* baskınlar düzenlenebilir. *Emirle*, gece yarısı gecekondular mahallelerinde "anarşist" ve "yasaklanmış yayın" avına çıkılıp halka göz dağı verilebilir. Halkın seçtiği milletvekilleri evlerinden nezarethanelere, nezarethanelerden mahkemelere, mahkemelerden evlerine, sonra yine evlerinden başka nezarethanelere ve ilah... postalanabilir. Halkın seçtiği temsilcilerin dokunulmazlığı *emirle* hiçe sayılabilir.

Emirle, Anayasa yerine göre var yerine göre yok ilân edilebilir.

Emirle, özel sektörün, işverenlerin, parababalarının tüm talepleri "yasa" adı verilen kararnamelerle bir bir yerine getirilebilir. İşveren örgütlerine, MESS'lere, TÜSİAD'lara *emirle* meydan boş bırakılabilir.

Çalışanlara, yani nüfusun muazzam çoğunluğuna, üretene, vergileri ödeyenlere, askere gidenlere, "cumhuriyet tarihinin en ağır bunalımını" atlatmak için İMF'nin, TÜSİAD'ın "acı" reçeteleri doğrultusunda "az yiyip çok çalışmaları" emredilebilir.

Kısacası, *emirle*, demokrasi rafa kaldırılıp yerine FAŞİZM tezgâhın üstüne serilebilir !

Ama dünyanın bütün generalleri bir araya gelse, *emirle* demokrasi kurtarılamaz.

Cuntacı generallerin kimi mülayım, iç rahatlatıcı sözlerine, değerlendirmelerine ya da Türkes çetesinin tutuklanmış olmasına bakıp da bu konuda bir takım umutlar besleyenler boşuna hayale kapılımsınlar. *Emirle* demokrasiye geçilmez. "Emirle demokrasiye geçmek" ve de-

mokrasi kavramları birbirlerini dışlayan zıt kavramlardır. Kitlelerin -Türkiye'de 12 Eylül öncesinde olduğu gibi ne kadar kısıtlanmış ve çarpıtılmış olursa olsun- demokratik ve özgür iradesi yerine *emrin* geçtiği bir ortamda demokrasiye geçiş adına yapılan herşey, gerçekte, demokrasi diye faşizmi ya da en azından (onunla aynı işlevi görecektir olan) ileri boyutlarda siyasi gericiği tezgâhlamaya yarar.

Zaten 12 Eylül'de Anayasayı TEBDİL ve ÖZGÜR edip iktidarı gaspedenler, emirleriyle ve silahlarıyla, demokrasiyi -olduğu kadarıyla dahi- yok etmeye gelmişlerdir. Üstelik generaller baya iddialdırlar da ! Gidinceğe kadar, hiç bir demokratik merciye karşı sorumlu olmaksızın, silâhlarından gayri hiç bir "meşruiyet"e dayanmaksızın, emirle -yani salt zorbalıkla- Türkiye'de yerle gök arasında ne kadar sorun varsa tümüne çözüm getireceklerini söylemektedirler.

Bunun anlamı, "Her şeyin doğrusunu biz biliriz, biz yaparız. Ya da bilenleri bulur yaptırırız."dir. Bu da aslında, fiilen, yine hiç bir demokratik merciye -seçmen zümresi, parti tabanı, demokratik özgür kamuoyu, vb.- karşı sorumluluk taşımayan birtakım ara adamların "danişman", "uzman", "üstad", "sivil bakan", "Atatürkçü şahsiyet" vb. Sıfatlarla devreye girmesi demektir. Bu ara adamların tümü işçi ve emekçi düşmanı, "Batı" hayranı, özel sektör canlısı, çoğu da meselâ T.Özal gibi doğrudan özel sektör ücretlisi, neydiği besbelli kişilerdir. İşte *emirle* demokrasiyi kurtarmaya geldiklerini söyleyen generaller şimdi bu gibi adamlarla kafa kafaya, içiçe iş görmektedirler.

Cuntanın karanlık ve meşuk koridorlarında böylelerinin fink attığı, akıl verdiği söz ve karar sahibi olduğu bir ortamda kotarılan -ki demokrasinin rafa kaldırıldığı bir ortamda bundan gayrisi de olamaz" tepeden inme girişimlerle, yani *emirle*, demokrasiye geçilemez. Olsa olsa halk düşmanı tekeli burjuvazinin sorunlarını çözme yönelik yönetim-karar-uygulama mekanizmaları kurumlaştırılır. Bu günkü fiili durum "meşrû"laştırılır!

Bunun adına cuntacı generaller "gerçek demokrasi" ve 12 Eylül faşist darbesini "demokrasiyi kurtarma hareketi" diyebilirler. Hatta onlar kendi faşist yönetimlerini, faşist uygulamalarını ülke ve dünya kamuoyu önünde aklamak için öyle demeye mecburdurlar.

Ama herkes onların dedigine inanmaya ya da inanmış görünmeye mecbur değildir !

Ekim Devriminin Yıldönümünde TSİP'in SBKP Merkez Komitesine Mesajı

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, Büyük Ekim Devriminin 63. yıldönümü dolayısıyla Sovyetler Birliği Komünist partisi Merkez Komitesine bir kutlama mesajı göndermiştir. Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin mesajında şöyle denilmektedir:

5 Ekim 1980

SBKP Merkez Komitesine

Değerli yoldaşlar,
İnsanlık tarihinde bir çağır açan Yüce Ekim Devrimi'nin yaratıcısı Sovyet proletaryasını, onun öncüsü Partinizi bir kez daha yürekten selamlıyoruz.

Yüce Lenin'in önderliğinde gerçekleştirilen Ekim Devrimi tüm dünyada gericiliğe karşı sürdürülen mücadeleye büyük güç katmıştır. Yüce Ekim, halkların bağımsızlık, demokrasi, barış ve sosyalizm yolundaki kararlı yürüyüşüne ışık tutmaya devam etmektedir.

Bugün dünyanın dört bir yanında emperyalizmin savaş kundakçılığı politikası geri tepiyorsa, dünya halkları emperyalizme darbe üstüne darbe indiriyorlarsa, bunda dünya devrimci sürecinin lokomotifleri Sovyetler Birliği'nin geleneksel enternasyonalist politikasının büyük katkısı ve payı vardır.

Mesajın daha sonraki bölümünde, cuntanın, yaptığı darbe ile Türkiye'de faşizmi yerleştirip pekiştirmeyi amaçladığı, ülkeyi ABD emperyalizmine daha da sıkı bağlarla bağlayan girişimler peşinde olduğu belirtilmekte ve TSİP'nin bu şart-

larda işçi sınıfı sosyalizmi ve proletarya enternasyonalizminin ışığında, onlardan aldığı güçle, her türlü imkân ve yolu kullanarak halkın ön safında verdiği mücadeleyi daha da azimle sürdürmeye kararlı olduğu ifade edilmektedir. Mesaj şöyle sona ermektedir.

Yoldaşlar,

Ülkemizde tezgahlanan generaller cuntası ABD emperyalizmini ve işbirlikçi burjuvazinin, Türkiye halkının yükselen mücadelesi karşısında son kozlarını oynamakta olduklarının bir göstergesidir. Ama, ne burjuvazinin demokrasi düşmanlığı, ne de ABD emperyalizminin Türkiye'yi Ortadoğudaki saldırgan politikasına alet etme hesapları tutmayacaktır. Çünkü halkımız faşizmin ve emperyalizme bağımlılığın kendisi için ne ağır boyunduruk olduğunu kavramıştır. Ve çünkü halkımıza, marksizmi-leninizmi rehber edinenler öncülük etmektedirler.

Değerli Yoldaşlar,

Yüce Ekim Devriminin 63. yıldönümünde Yoldaş Lenin'in yolunda azimle yürüyen sizlere, Sovyet proletaryasına ve tüm Sovyet halklarına yürekten selamlarımızı bir kez daha iletirken, Partilerimiz ve halklarımız arasındaki dayanışmanın daha güçleneceğine inancımızı önemle belirtiriz.

Yaşasın Büyük Ekim Devrimi !
Yaşasın Sosyalizm !

nemin eleştirel analizi yapılacaktır ve yapılmalıdır. Çünkü Türkiye'nin içinden geçtiği süreçte halk güçlerinin beraberliği, örgütlü birliği çok önemlidir ve önümüzde bu konu çeşitli faktörleriyle devamlı karşımıza çıkacaktır. Ama bu konu âfaki ve indî suçlamalarla değil, bilimsel eleştirel bir metodla ele alınmalıdır. Ve böylesi çalışmalarda, iş ve güç birliklerini yıpratıcı ve baltalayıcı değil yapıcı ve kolaylaştırıcı tutumlar benimsenmelidir.

İŞ İŞTEN GEÇMEMİŞTİR

12 Eylül darbesi öncesinde "artık çok geç demeden" "iş işten geçmeden" anti-faşist cephe örgütlenmelidir demistik. Darbeyle birlikte bu konuda "iş işten geçti mi?"

Darbe öncesindeki kapsam içerisinde evet! Çünkü o dönemde hedefimiz "Faşizme geçit vermemek!" ti. Oysa faşizm geçit bulmuştur ve faşizme geçit vermemek noktasında iş işten geçmiştir.

Ama anti-faşist cephe konusunda iş işten asla geçmiş değildir. Aksine, tüm demokrasi güçlerinin demokrasi için tek bir cephede örgütlenmeleri, güçlerini beraberce ve koordinasyon içinde faşist cuntaya karşı seferber etmeleri her zamankinden daha büyük önem ve ciddiyet kazanmıştır.

Evet, şartlar 12 Eylül öncesine kıyasla çok daha elverişsizdir. Cunta, kişi hak ve özgürlüklerinin önemli bir bölümünü gaspetmiştir ve demokrasiyi tümden rafa kaldırmıştır. Yasal çalışma imkanları son derece kısıtlı hale getirilmiştir. Bütün bunlar yapılırken, akılalmaz bir ikiyüzlülük le demokrasi türküleri çağrılmaktadır. Ve bir yandan burjuvazinin tüm ideolojik silahlarını seferber etmesiyle, bir yandan da anti-faşist güçlerden önemli direniş çıkarmaması nedeniyle, yığınlar sessiz kalmakta hatta bazıları cuntaya hayırhah davranmaktadırlar.

Bir diğer olumsuzluk da cunta zindanlarının büyük bir hızla anti-faşistlerle doldurulmasıdır. Gerçi cuntanın bıkmından ve takibinden kendilerini kurtarabilenler bir haylidir. Ama yığın örgütlerinin bir kısım yöneticileri, söz gelimi DİSK Genel Başkanı Baştürk ve arkadaşları, pek çok solcu, ilercici ve demokrat, ya göz altındadırlar ya da devamlı izlenmektedirler.

ANTI-FAŞİST CEPHE HERZAMANKİNDEN DAHA HAYATİDİR.

Faşizmin bu gün iş başında olması anti-faşist mücadelenin örgütlenip yürütülmesinde hatırı sayılır bir handikaptır. Ama bu durum anti-faşist güç birliğinin önemini, yığınların böylesi bir cepheye olan ihtiyacını her zamankinden daha hayati ve acil hale getirmektedir. Artık meselenin eski dönemdeki ikircikli tutumlara, ayrı baş çekmelere, kapalı kapıcılara, grup çıkarlarını halkın çıkarları önüne alan bencil tutumlara tahammülü kalmamıştır. Cunta ken-

ANTI FAŞİST CEPHE DAHA DA ÖNEM KAZANMIŞTIR

12 Eylül darbesinden önce, söylemekten dilimizde tüy bitti. "Faşizme geçit vermemek isteniyorsa tüm demokrasi güçleri geniş bir Demokratik Birlik cephesinde beraberce saf tutmalıydılar. Ülkede demokratik hak ve özgürlüklerin savunulmasından yana, faşizmin zorbalığına karşı kim varsa, parti, sendika, mesleki örgütler, diğer yığınsal kuruluşlar, hatta tek tek kişiler anti-faşist mücadelede güçlerini birleştirmelidirler!" dedik. Ve devamlı, "bütün bunlar yapılıncasına an yitirmeksizin, artık çok geç demilmeksizin yapılmalıdır" diye uyarıda bulunduk. İş işten geçtikten sonra faşizmin zindanlarında pişmanlık getiriminin bir yararı olmayacağını devamlı dile getirdik.

Ve olanlar oldu. 12 Eylül darbesiyle ülkemizde faşist bir diktatörlük kuruldu. Hem de kolayca, anti-fa-

şist saflardan güçlü bir tepki görmeksizin başa geldi faşist cunta. Neden? Çünkü -böylesi bir darbe uzun bir süredir beklediği halde- ona karşı çıkacak, yığınsal mücadele verecek güçlü bir demokrasi cephesi örgütlenememişti de ondan!

Evet, anti-faşist cephe örgütlenememiştir ve geleceğinden endişe duyduğumuz olaylar -ne yazık ki- büyük ölçüde gerçekleşmiştir. Artık "Faşizme geçit yok!" sloganı geçersiz hale gelmiştir. Çünkü faşizm kolaylıkla "geçit bulmuş" ve iktidarı gasp etmiştir. Şimdi hedef faşist cuntanın devrilmesi, faşizmin iş başından gönderilmesidir.

Anti-faşist saflar cephe halinde örgütlenmeden faşist darbe olmuştur. Şimdi "iş işten geçtikten sonra" "ahu vah" etmenin, kabahati şunda ya da bunda aramanın fazla bir yararı yoktur. Elbette ki geçmiş dö-

disine karşı olanları teker teker sindirme, ezme politikası gütmektedir. Ve demokrasi yanlılarının anti-faşist cephesi bir bütün halinde cuntaya karşı mücadeleye seferber olmadıkça faşist cuntanın devrilmesi bir hayal olacaktır.

Bu noktada "nasıl olsa bir süre sonra demokrasiye dönecek, fazla üstüne varmayalım da cunta kendi kendine çekilsin" gerekçesiyle, bir kenarda beklemeyi tercih etmek, anti-faşist mücadeleden uzak durmak, böyle düşünüp, davrananlara da sonunda hayır getirmez. Cuntanın despotluk alanında sone derece pervasız ve dünyayı dahi "takmayan" tutumu, çıkarıldığı "yasa"larla ortadadır. Zaten anti-demokratik olan sıkıyönetim kanunu alabildiğine anti-demokratikleştirilmiştir.

Gözaltı süresi 15 günden, önce bir aya çıkarılmış, anlaşılın işkenceler için bu yetmemiştir ki şimdi üç aya uzatılmıştır ! Normal olarak 1 gün olan gözaltı süresini tam 90 güne çıkarmak ! Keyfiliğin, gaddarlığın, kişi özgürlüğünü, bu en temel insan hakkını pervasızca çiğnemenin böyle si görülmüş duyulmuş değildir. Görülüyor ki bu cunta İnsan Hakları Beyanname, Roma Anlaşması, Birleşmiş Milletler Statüsü, Helsinki Konferansı Nihai Senedi, vb. Evrensel geçerliği olan belgelerin temel hü kümelerini kolayca çiğnemektedir ve bundan böyle de çiğnemeye devam edeceği kuşkusuzdur. Anayasa başta olmak üzere cuntanın ele alacağı pek çok "yasal düzenleme" bulunmaktadır. Bunlar gerçekleştirildikten sonra idarenin sivillere devredileceği söylenmektedir. Perşembenin geliş çarşambadan belli olmuştur. Anlaşılacaktır ki gerçekleştirilecek "yeni demokrasi" dünyadaki faşist uygulamalara taş çıkartacak bir "kanunî" mevzuata sahip kılınmak istenmektedir.

CUNTAYA KARŞI MÜCADELEDE HERKES KOLLARI SIVAMALIDIR

Gün, faşist cuntaya karşı demokrasi mücadelesinden uzak durulacak, sessiz kalınacak, cuntanın gideceği zamanı bekleyecek gün değildir?? Gün, cuntanın demokrasi düşmanlığına karşı, demokratik hak ve özgürlükler için mücadele vermenin bu uğurda güçleri birleştirmenin, harekete geçmenin günüdür.

Birlik, işbirliği, cephe çağruları, darbe öncesinden de, ve hemen herkes tarafından adeta biktırırıcasına defalarca yapılmıştır. Ve âdet yerini bulsun kabilinden yapılan göstermelik çağrılardan bir sonuç alınamamış, alınmadığı gibi pek çok kimse demokrasi güçlerinin bir araya gelmeleri konusunda ciddi şüpheler beslemeye başlamışlardır. Göstermelik çağrılar bir bakıma, çok büyük önemi olan işbirliği, cephe gibi olguların yıpranmalarına yol açmıştır.

Bu gazetenin okurları, bu konuya nasıl defalarca dikkat çektiğimizi, işbirliklerinin, cephelerin samimi-yetsiz çağrılarla değil, ancak bunun

İŞÇİ SINIFI DÜŞMANLARI KİN VE KORKULARINI KUSUYOR

12 Eylül'de askeri bir darbe ile faşizmi tezgahlayan cuntanın baş destekçileri, biliyorsunuz, Tercüman gazetesi yazarları. Bunların sosyalizm ve işçi sınıfı düşmanlığı öylesine azgın ve sınırsız ki, cuntanın işçi sınıfına yönelik faşist uygulamaları onlara yetmiyor. Hemen hergün cuntaya, sosyalistler üzerine yeterli bir şekilde gidilmediğini söyleyerek daha da ağır saldırıya geçilmesini istiyorlar.

MHP yöneticilerinin tutuklanmasından sonra, bir taraftan MHP tabanına moral vermeye çalışıyorlar, bir taraftan da sosyalistleri hedef gösteriyorlar. Geçmiş 1 Mayısları ve işçi direnişlerini sık sık gündeme getirip, "komünist tehlike"den dem vurup cuntaya yol gösteriyorlar.

Bakın, 3 Kasım 1980 tarihli Tercüman'da Rauf Tamer neler yazıyor:

"12 Eylül lugatında, henüz 'komünizm' kelimesine pek rastlamış değiliz.

Arada tek-tük rastlamışsak da, tatmin olmuş değiliz.

Lugatte 'bölücülük' var. 'İrtica' var. 'Kardeş kavgası' ve 'soy kırma' tekabül eden başka kelimeler var. Fakat 'komünizm' net olarak yok.

Gerçi, MHP'ye olağanüstü bir hasasiyet göstererek, 'faşizme karşı rengimizi' belli etmişe benzeriz... Hem de kelimeyi -yine- telâffuz etmeden...

Fakat bu sıkıntıyı daha fazla taşımaya gerek ne?..

Türkiye'de 'komünist rejim heveslileri' olduğunu, kelimenin üzerine basa basa söylemeliyiz."....

Adamın sıkıntısını görünü mü? Komünist kanı içmeden rahatlayamayacak kadar nasıl yamyamlaştığını...

Sıkıntısı olanlardan birisi de, Ahmet Kabaklı. 31 Ekim 1980 tarihli Tercüman'da yazdıklarıyla, sıkıntısını açığa vuruyor ve faşist cuntaya bazı 'hatırlatmalar' yapıyor:

"Millî Eğitim'in üst bürokratları arasında büyük çapta aziller, tayinler, nakiller yapıldı. Bu camianın daima içinde ve hemen her kademeyi okutup yetiştirerek tanıyan bir insan olmama rağmen bu değişikliklerin hangi sebep ve ölçülerle, niçin yapıldığını anlayıp bilemiyorum.

Yalnız bizi üzen nokta, her türlü 'milliyet' kavramına düşman bazı Marksist yazarların, bu değişiklik-

leri ısrarla alkışlamakta oluşlarıdır. Hattâ teşvik ediyorlar."

Zavallı Kabaklı, ırkçı-kafatasçı faşistlerin, daha önce yerleştirildikleri önemli yerlerden uzaklaştırılacağından korkmakta ve yazdıklarından da anlaşılacağı üzere, bayığı üzülmetedir !

Yine Tercüman'dan Altan Deliorman faşist cuntaya gerekli "hatırlatmayı" ve ihbarı yapmaktan geri durmuyor. Faşist katillerin resmen savunuculuğunu yapıyor. Bazı MHP'lilerin ve MHP'li katillerin tutuklanmalarını hiç hazzedemiyor. Adı bir iftira ile esas katillerin "komünist"ler olduğunu, faşistlerin ise "nefsi müdafa" yaptığını ve büyük Ölkücü katillerin "komünist tehlikeye" karşı çıkışlarının "milliyetçiliğin" bir gereği olduğunu yazıyor.

Örnekler çoğaltılabilir. Fakat gerek yoktur. Şu birkaç örnek bile ırkçı-turancı -yani Hitlerci- faşistlerin, generaller cuntasının baskılarını yeterli bulmadıklarını göstermeye yetiyor. Ayrıca nasıl ka na susamış birer canavar olduklarını da çok güzel ispatlıyorlar.

Faşist cuntanın hedefi, Türkiye'de gelişen emekçi halk muhalefetine ezme, iyice köşeye sıkışan Türkiye tekeli kapitalistlerine rahat nefes aldırmaaktır. Faşist Türkes'in de hedefi buydu. Faşist generallerle Türkes'in çelişkisi, taktik açısından ve kendi iç hesaplaşmalarından başka birşey değildir. Bugünkü faşizm, bu konuda uzmanlaşan ABD emperyalizminin ve CIA'nın onayı ve taktiği ile gerçekleştirilmiştir. Ve ayrıca Türkiye tekeli kapitalistleri de bundan çok memnundurlar. Faşist generaller oyunu "kuralları" içinde oynamayı yeğlemekte, yani dünya demokrasi güçlerini açığa karşılıklarına almamaya çalışmaktadırlar. Faşizmin o kapkara yüzünü "demokrasi" diye niteledikleri beyaz bir kılıfla gizleme taktiği gütmektedirler.

Ama emekçi halkımız onların gerçek yüzünü çok iyi görüyor. Ve faşizmin her türlü süne karşı direnmeye kararlıdır. Türkiye demokrasi güçleri faşizme teslim olunmayacağını haykırmaktadır.

Faşist ve gerici yazarlar sosyalistlere ne kadar saldırırsa saldırırsa, ne kadar curnalcilik yaparsa yapsın, Türkiye emekçi halkı faşizmi yaşatmayacaktır !

işini görmekle, gereklerini yerine getirmekle hayata geçirilebileceğini devamlı anlatmaya çalıştığımızı ve böyleli doğru bir davranış içinde olan TSİP'nin politikasını desteklediğimizi iyi bilirler.

Artık halkımız boşuna çağrılardan

gına getirmiştir. Yapılacak olan, atmosferde yok olup giden göstermelik cephe çağruları değil, bir an önce demokrasi saflarının en geniş anti-faşist cepheye örgütlenmesi için kolları sıvamak, bunun gereklerini yerine getirmektir.

çıkarmak, bu arada da grevde geçen sürede ücret ödemekten kurtulmaktır. İşte böyle dönemlerde grevin ne ideolojik amaçlı olduğuna bakarlarsa, ne de demokratik bir hak olduğuna! Kıdem tazminatı meselesinde de "nasıl olsa sattığımızın fiyatı üstüne eklerim" diye fazla aldırılmazlar, ama ne zaman ki kıdem tazminatının, istemedikleri "uyanık" işçiyi işten atmakta bir engel olmaya başladığını görürler, basarlar o zaman "kıdem tazminatları altından kalkılmaz bir yük oldu!" diye feryadı!

Evet, burjuvazi bugün bütün bunlardan şikayet ediyor -daha doğrusu darbe öncesinden şikayet ediyor -duysa - bütün bunların nedeni kendi doymak bilmez aç gözlülüğüdür. Ve emperyalizmle olan çıkar birliği ilişkisidir.

CUNTA EMPERYALİZMİN TÜRKİYE'YE ÖNGÖRDÜĞÜ POLİTİKAYA DENK DÜŞMEKTEDİR.

Emperyalizmin Türkiye için önerdiklerinin halk açısından ne anlama geldiğini defalarca dile getirdik. Dışarıya sattığından -ve satabileceğinden- kat kat fazlasını satın alan, sanayiini montajcılık denen hemen tamamıyla ithal malları üzerine kuran Türkiye kapitalizminin bir noktada iflas edeceği belliydi. Bu durum tarafımızdan yıllar öncesinden delilli ispatlı dile getirilmişti. Bu noktada Türkiye burjuvazisi üretimi sürdürülebilmek için "Batı'nın kapılarından kredi ve yardım dilenmeye başladı. Ama kapitalist "Batı" yani kendi çıkarlarını her şeyin üstünde tutan emperyalizm geri ödeme gücü olmayan Türkiye'ye kesenin ağzını açmadı. Kredi yerine şu öğüdü vermekle yetindi:

"Sana kredi versem, geri ödeyecek gücün yok. Çünkü dış ticaretin devamlı açık veriyor. Bu gidişle ihracat için dış pazar bulman da imkansız. O halde bana borçlandıkça daha çok borçlanmak isteyeceksin. Benimse karşılıksız borç vermeyeceğimi biliyorsun. Senin için tek çare var: üretimi kısacaksın. Böylece ithalatını düşüreceksin. İthalatın azalınca dövize ihtiyacın azalacak. Dolayısıyla krediyi ihtiyacın da azalacak. Böylece belki ekonomik krizden kurtulursun, ben de sana para verebilirim. Ha, üretimi kısmanın yolu iç pazarın talebini düşürmektir. Bunun için de ücretleri, çalışanların gelirini kısmak gerekir ki -esas tüketici yığın onlar olduklarından- tüketim imkânı azalsın. Tüketim imkânı azalınca ister istemez üretim de düşürülmüş olur."

Emperyalistlerin Türkiye kapitalizmine uygun gördüğü reçete laynen buydu. Bu reçete nasıl uygulanmış, üretim kısıldıkça Türkiye'nin zaten düşük olan kalkınma hızı sıfırın altına düşmüş, bunun Türkiye'de gelir dağılımına etkisi olmuştur, bütün bunların hiç birisi emperyalizmi ilgilendirmiyordu. Onu ilgilendiren, Türkiye ekonomisinin kapitalist yapıda emperyalizme bağımlılığının daha da pekişmesi ve Türkiye'nin "Ba-

ti" uyduluğu politikasının sürmesini sağlayacak ilişkilerin korunmasıydı.

"Batı'nın reçetesinin Türkiye için demokraside son verilmesi demek olduğuna biz dahil hemen herkes, hatta kimi burjuva çevreler dahi söyledi. Çünkü Türkiye'nin demokratik hak ve özgürlükler açısından erişmiş olduğu seviyede -bunlar ne kadar kısıtlı olursa olsun- demokrasiyi rafa kaldırmadan işçileri, emekçi halkı, çalışanları daha fazla kemer sıkıyarak razı edecek tedbirlerin uygulanması imkânsızdı. Söz gelimi grev hakkını fiilen ortadan kaldırmadan, tüketimi kısmak amacıyla ücretleri düşürmek elası değildi. Yani emperyalizmin direktiflerinin ve burjuvazinin taleplerinin uygulanması ancak demokrasinin rafa kaldırılmasıyla mümkün olabilirdi!

CUNTA TEKELCİLERİN PROGRAMINI UYGULUYOR

Şimdi bu açıklamalardan sonra cuntanın "işlevi", sanırız bir hayli anlaşılır olmaya başlamıştır. Emperyalizm ekonomi için bir direktif verir: "üretimi kısın!" Onun işbirlikçisi tekeli burjuvazi bunun yolunu gösteriyor: "Otoriter bir rejim gelsin, ücretleri düşürsün, buna karşı çıkaracakları disiplinle etkisiz hale getirsin!" Ve cunta geliyor, ilk iş olarak grevleri dağıtıyor, grev yasağı koyuyor, sınıf sendikacılığı yapan DİSK'i kapatıyor, en üst yöneticilerinden iş yeri temsilcilerine kadar binlerce DİSK'li işçi liderini göz altına alıyor ve en nihayet yıllık enflasyon hızı %100 ün üzerinde iken iki yıl için ücretlere %70 zam yapılmasını emrediyor! Hem de süregelen toplu sözleşme görüşmelerinde patronlar bu miktarın iki mislisinden daha fazlasını dahi vermeyi kabul etmişlerken! Dahası cunta kıdem tazminatlarına da bir sünger çekmenin hesabı içindedir. Cunta sözcülerinin bu konuda açıklamalarından sonra patronların en işçi düşmanı sözcülerinden biri, Halit Narin dayanmamış, kıdem tazminatları konusundaki cuntanın aynen kendileri gibi düşündüğünü açık edivermiştir. Sonra da kızılca kıyamet kopmuştur. Burjuvazinin tüm yardakçıları ve cuntanın bütün şakşakçıları Halit Narin'in bu kabalığına karşı -yani cuntanın tekeli sermaye yanlısı olduğunu bir sermayedar olarak açık etti diye- ateş püskürmüşlerdir. Onları kızdıran, cuntanın sermaye yanlısı olduğunun açıklanması değildir. Çünkü cunta yaptıklarıyla zaten bu gerçeği kanıtlamaktadır. Onların bozulduğu, bu gerçeğin bir sermayedar tarafından hiç bir tevil götürmeyecek şekilde teyid edilmesidir. Tarafsız görünmeye meraklı generallerin -ki böylesi büyük burjuvazinin de işine gelmekteydi- bu patavatsızlığa bozulabileceklerinden ve cuntayla sermaye arasındaki sıcak ilişkilerde bazı soğuklukların meydana gelebileceğinden çekinmektedirler.

Oysa aynı yardakçılar ve şakşakçı-

lar Vehbi Koç'un benzer bir konudaki tutumunu öve öve bitiremiyorlardı. Koç bir patronlar toplantısında bütün "alıcınaplığı" ile şöyle deyi-vermişti: "İşverenler olarak yeni durumdan azami faydalanma yoluna gitmiyelim. İşçilere verebileceğimiz kadarını verebilelim. Adeta bir 'işçi babası' edasıyla söylenen bu sözler çok övgüye değer görüldü. 'İşte olgun, uzak görüşlü, ciddi bir iş adamı ancak böyle konuşmalıydı!' oysa Koç'un dedikleriyle Narin'in dedikleri arasında öz bakımından bir fark yok. Olması da mümkün değil. Çünkü ikisi de kârı azamiye çıkaracak yolları uygulamakta birbirlerinden aşağı kalmazlar. Narin'in "kabahati", cuntanın tekeli burjuvazinin taleplerini yerine getirdiğini açık söylemesiydi. Koç ise böylesine açık konuşmuyor ama, dediklerinden çıkan anlam şu ki, cunta burjuvazinin talep ettiğinden de fazlasını yerine getirmiş! Öyle ki bazı "kendini bilmez" patronları, bu durumu "istismar" edip işçilerin iflahını kesmesinler diye uyarıyor. Tabii onu işçilerin kara gözlerinin hatırına değil "uzak görüşlü" olduğundan yapıyor. İşçiyi aç bırakmanın yolaçabileceği "patlamalardan" çekmiyorlar.

CUNTA İŞÇİ DÜŞMANIDIR

Bunlar cuntanın kimden yana, kimlerin karşısında olduğunun en çarpıcı örnekleri. Demek ki cunta her şeyden önce sermaye yanlısı ve işçi düşmanı. Ve cuntanın işçi düşmanı, tekeli burjuvazi yanlısı olduğunu gösteren başka pek çok uygulamaları var.

Söz gelimi DİSK'i kapatan cunta meydanı sarı sendikacıların sultasındaki Türk-İş'e bıraktı. Hatta bunu yaparken öyle dikkatli davrandı ki Türk-İş'e bağlı, fakat sınıf sendikacılığına yönelik Petrol-İş, Kristal-İş, Deri-İş gibi sendikaları kapatmayı ihmal etmedi. Türk-İş'in AP yanlısı Genel Sekreterini de bakan yaptı!

Evet, DİSK'i kapatıp meydanı Türk-İş'e bırakan cunta bu kadarla da kalmadı. Bütün örgütleri kapattığı halde işveren sendikalarını hatta TOSİAD gibi düpedüz derneklerin çalışmalarını serbest bıraktı. Tek bir işveren sendikası yöneticisinin kılına dokunmadı. Eğer darbenin gerekçesi anarşi idiyse ve DİSK'e uygulanan muamele bundan kaynaklıyorsa, DİSK sendikalarıyla toplu sözleşme masasına oturan bu işveren sendikasının, sözcüleri şimdiki Başbakan Yardımcısı T. Üzal'ın darbeden önce başında bulunduğu MESS'in de anarşide benzeri payının olması gerekirdi. Ama cunta meseleye hiç de böyle bakmadı. Çünkü darbecilere göre işçiler her emri yerine getirmekten sorumlu askerler, patronlar da üretimin emreden "kumandanları"dırlar.

Bir başka örnek daha. Cunta hem grevi, hem lokavtı yasakladığını ilân etti. İşçile işveren arasında

tarafsızmış izlenimini vermek için böyle yaptı. Oysa, ilk önce, dünyanın hiç bir yerinde grevle lokavt aynı kaba konulmaz. Çünkü grev sömürüyü azaltmaya yönelik en temel demokratik haklardan biridir. Lokavt ise patronun işçiyi işsiz bırakıp açlığa mahkum etmesine yol açtığı için pek çok ülkede yasaklanmıştır. İkincisi, "grev ve lokavt yasaktır" demek, sadece grevi yasaklamak demektir. Çünkü lokavt işçinin grevine karşı patronun öne sürdüğü bir tehdittir. Grev uygulamasının olmadığı yerde lokavta gerek olmaz. Nitekim bizdeki uygulamasında da lokavt kararları hep grev kararları üzerine alınmıştır. Bu bakımdan cunta hem grevi, hem de lokavtı yasaklarken sadece grevi yasaklayarak işçi düşmanı gerçek yüzünü yine göstermiştir. Üstelik bu kadarla da kalmamış, lokavta fiilen izin vermiştir. Koç'un da hissedarı olduğu Elka fabrikası, çok stoku olduğu gerekçesiyle, işçiler kapı dışarı konulup kapatılmıştır. Ve lokavtı yasakladığını ilân eden cuntanın da, işçi babası pozundaki Koç'un da buna bir sesleri çıkmamıştır.

Şimdi de işçilerle ilgili yeni kanunlar hazırlanmaktadır. Sendikalar Kanunu, İş Kanunu, iş ve işçi mevzuatını ilgilendiren kanunlar tümünden değiştirilerek yılların mücadelesiyle kazanılmış işçi hakları kuşa döndürülmek, fiilen kullanılmaz hale getirmek istenmektedir.

Görüldüğü gibi cuntanın baş hedefi işçi sınıfını "zaptı rapt" altına almaktır. Ve hem emperyalist mihrakların direktifi, hem de işbirlikçi burjuvazinin talebi bu doğrultudadır. Oysa cunta teröre son vermek için geldiğini söylüyor. Ama herkes biliyor ki işçi sınıfının mevcut terörle uzak yakın hiç bir ilişkisi yok. Demek ki cunta teröre değil, işçi sınıfının mücadelesine son vermek için gelmiştir.

CUNTA İŞÇİ SINIFININ SİYASİ MÜCADELESİNİ BASTIRMAYI HEDEFLİYOR

Evet, darbe işçi sınıfının her türden mücadelesini önlemek için yapılmıştır. Sendikal plandaki uygulamalarla işçilerin ekonomik-demokratik mücadelesi engellenirken sosyalist partilere ve sosyalistlere yönelik uygulamalarla da işçi sınıfının siyasi mücadelesi durdurulmak istenmektedir. Görünüşte tüm partilerin siyasi faaliyeti yasaklanmıştır ama, bu, özünde, sosyalist partilerin ve solcuların siyaset yapmalarını yasaklamak anlamına gelmektedir. Çünkü burjuvazinin çeşitli siyasi görüşleri, burjuva basın başta olmak üzere burjuvazinin çeşitli mesleki, vb. kuruluşları tarafında eksiksiz dile getirilmekte, propogandası yapılmaktadır. Buna karşılık sosyalist partilerin siyasetten alıkonulmaları, fiiliyatta kapatılmak şeklinde uygulanmıştır.

Nitekim Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin Genel Merkezi dahil olmak üzere tüm teşkilatları basılmış,

iceride bulunan belgeler gaspedilmiş ve binalar mühürlenmiştir. Bu kadarla da kalmamış, merkez ve mahallî yöneticilerinin evlerine baskınlar düzenlenerek gözaltına alınmak istenmişlerdir. Ne ki Partinin tedbirli olması nedeniyle gözaltına alma girişimleri çok büyük ölçüde boşa çıkarılmıştır. TİP Genel Başkanı darbe sabahı evinde gözetim altına alınmış, kalp krizi geçirmesi nedeniyle acilen hastaneye kaldırılmıştır. Son dönemde sol bir politika izleyen TBP'nin Genel Başkanı da hala gözetim altındadır. Daha önce Politika gazetesinin yasaklanmasından sonra geriye kalan tek sol günlük gazete, Demokrat, keyfi bir şekilde yasaklanmıştır. Cunta bu konuda güya kurnazlık etmiş, basına yasak koymamış görünmek için bu konuda bir bildiri yayınlama yoluna dahi gitmemiş, yani düpedüz zorbalıkla Demokrat'ın yayınlanmasını men etmiştir.

Öte yandan aradan henüz iki ay daha geçmeden darbe, öncesi günlük basında ilerici bir politika izleyen Cumhuriyet gazetesi cuntanın icraatıyla bağdaşmayan bir politika izlemediği halde kapatılmıştır. Bu cuntanın keyfiliğinin ve despotluğunun son derece çarpıcı bir örneğidir.

Öte yandan gözaltına alınan binlerce DISK'linin önemli bir bölümü soldaki siyasi akımların kadro elemanlarıdır. Ayrıca çeşitli örgütlerin yöneticileri olan ve yine soldaki partilerin ve siyasi akımların kadrolarını oluşturan pek çok solcu gözetim altına alınmışlardır. Bütün bunların bir tek anlamı vardır: Cunta işçi sınıfının, diğer emekçilerin siyasi mücadelesini bastırmayı hedeflemektedir.

CUNTA DEMOKRATİK HAK VE ÖZGÜRLÜKLERİ RAFA KALDIRIYOR

İşçi hareketini her alanda bastırmayı hedefleyen cunta, bunu yapabilmek için demokratik hak ve özgürlükleri askıya alması gerektiğini bilmektedir. Nitekim DISK'in yanısıra çalışan halkın tüm mesleki ve yığın-sal kuruluşları da faaliyetten alıkonulmuş, fiilen kapatılmışlardır. Zaten daha önce kapatılan TÜB-DER'den sonra Köy-Koop başta olmak üzere milyonlarca çalışan insanın mesleki örgütleri teker teker tüm şubeleriyle mühürlenmiştir. Cunta bu konuda ipin ucunu öylesine kaçırmıştır ki kanunî meslek kuruluşları olan Mimar, Mühendis ve Tabip Odalarını dahi mühürlenmiştir. Bu uygulama yapılırken, benzeri kuruluşlar olan ticaret ve sanayi odalarına, borsalara, mesleki esnaf kuruluşlarına neden hiç dokunulmadığı aklı bile gelmemiştir. Çünkü bunlar, esnaf örgütleri dışında -ki onların da yönetimlerinde gericiler ve tutucular bulunmaktadır-, tekeli burjuvazinin örgütleri ve sözcüleridirler. Oysa Mimar, Mühendis, Tabip, vb. odaları, mensuplarının kitlesinin genel çıkarlarını temsil eden, yani emekten ve çalışandan yana yönetimlere sa-

hiptirler. Cunta meslek odaları konusunda tarafsız gözükmek gibi bir zahmet de katlanmamış, tekeli burjuvazinin meslek odalarının eskisinden de hızlı faaliyet gösterip politika yapmalarına izin verirken ilerici sol yönetimlerin işbaşında olduğu odaları mühürlenmiş, yöneticileri göz altına alınmıştır. Cuntanın sol örgütlenmelere düşmanlığı o mer-tebeye yönelmiştir ki, ilerici bir tutum benimseyen Halkevlerinin eski Genel Başkanı Ahmet Yıldız dahi eski silah arkadaşlarının hışmından kurtulamamıştır.

CUNTANIN VAAD ETTİĞİ "DEMOKRASİ" ÖRTÜLÜ FAŞİZMDİR

Cunta demokrasinin rayına oturtulacağını vaat etmektedir. Ama bu konuda yaptıklarının ve yapacağını söylediklerinin demokrasiyle uzak yakın ilişkisi yok. Aksine, yapılanlar ve yapılacaklar darbe öncesinde var olan kısıtlı demokrasiye de iyice kuşa döndürecek girişimlerdir.

Anayasa değiştirilecektir. Değiştirileceği artık demokratik bir yapı bulunmayan Anayasanın daha nesi değiştirilecektir? Zaten anti-demokratik olan siyasi partiler, seçim, iş mevzuatı, toplantı ve gösteri yürüyüşleri, vb. kanunları değiştirilip daha da anti-demokratik yapılacaktır. Bu kanunların "fazla özgürlükçü" oldukları, bu nedenle değiştirilecekleri açıkça ifade edilmektedir. Sıkıyönetim kanunu değiştirilmiş, zaten ağır olan hükümleri, anti-demokratik doğrultuda daha da ağırlaştırılmıştır. Sözelimi gözaltı süresi 15 günden 1 aya, sonra da 1 aydan 3 aya -ki bu işkencelere hız verildiğinin çok açık kanıtıdır-, çıkarılmış, sıkıyönetim mahkemelerinin yetki kapsamı genişletilmiş ve teşkil edilmeleri komutanların keyfine, yani şahsi eğilimlerine bırakılmıştır. Devlet Güvenlik Mahkemeleri kanunu yeniden çıkartılacaktır. Bu kanunun Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen eskisinden daha da ağır hükümler ihtiva edeceği kuşkusuzdur. Ayrıca uzun süredir sözü edilen "olağanüstü hal kanunu" çıkarılacaktır. Böyle bir kanunun sıkıyönetimsiz sıkıyönetim anlamına geldiği hukuk otoriteleri tarafından devamlı belirtilmiştir. Kısacası cuntanın dönüleceğini vaat ettiği demokrasi, demokrasiden başka her şey olacaktır.

Zaten demokrasinin rafa kaldırılması suretiyle ve mevcut mevzuatın anti-demokratik doğrultuda ağırlaştırılmasıyla demokrasinin işleri kılınacağına sanmak, unsuz ekmek yapılabileceğine inanmakla eş anlamlıdır. Dünyanın hiç bir yanında askeri cuntalarla demokrasiye gidildiği, "işlemez hale gelmiş" demokrasinin rayına oturtulduğu görülmemiştir. Nitekim Metin Toker gibi kaşarlanmış işçi düşmanı burjuva sözcüleri dahi askeri cunta eliyle demokrasiye geçişin gerçekleştirildiğine tarihte hiç rastlanmamış olduğunu yazılarında belirtmektedir. Ama onlara göre

bunun bir tek istisnası vardır, o da Türk ordusudur. Metin Toker'e göre Türk ordusu dünyada görülmemiş bir şeyi gerçekleştirerek demokrasinin rayına oturtulmasını sağlayabilir. Ne ki Türkiye'deki askeri cuntanın "demokrasiyi rayına oturtma" adına neler yapmayı planladığını az önce gördük. Demek ki Metin Toker gibilerinin sözünü ettikleri demokrasi de "istisnai" bir demokrasidir, yani demokrasiden başka herşeydir. Çünkü askeri cuntalarla demokrasiye gidilmesi aslında eşyanın tabiatına aykırıdır. Demokrasi demokratik hak ve özgürlükler ortadan kaldırılarak geliştirilemez. Hem demokratik katılım, kitlelerin demokratik hak ve özgürlüklerini kullanmaları yasaklanacak, hem de bu yoldan demokrasi işler halle getirilecek ! Olmaz böyle şey ! Olduğu de görülmemiştir. Bu yüzden cuntanın demokrasi konusundaki tutumu tamamıyla iki yüzlüdür. Cuntanın vaadettiği demokrasi, olsa olsa bir polis devleti, örtülü faşizmdir.

CUNTA KÜRT HALKINI YOK SAYMAKTADIR

Bunlara ilaveten cunta Kürt halkının demokratik ve ulusal haklarına karşı ağır bir baskı ve asimilasyon politikası izlemektedir. Cuntacılar Kürt halkının varlığını inkâr etmektedir. Kürt halkının en doğal haklarını savunmaları, bu haklar için mücadele edenleri "bölücü" diye niteliyerek onların üzerine ağır baskı uygulamaktadır. Kürdistan'da geniş kapsamlı ve günler süren askeri tatbikatlar düzenlenmekte, böylece Kürt halkına göz dağı verilmek istenmektedir. Köyler basılmakta, silâh arama bahanesiyle baskı ve zorbalık uygulanmakta, evlerinde silâh bulunmadı diye köylüler götürülmektedir. Darbeden sonra Diyarbakır'ın günlerce tüm ülke ile ilişkisi kesilmiş, kimsenin şehre girmesine veya şehirden çıkmasına izin verilmemiştir. Yine Kürt aydınları üzerinde "bölücü" diye büyük baskılar uygulanmakta, Kürt aydınları ve gençleri yığınal bir şekilde keyfi olarak göz altına alınmaktadır.

CUNTA KOYU ABD YANLISIDIR

Evet, gördük ki cunta hem işçi düşmanıdır, hem demokrasiye karşıdır, hem de soven milliyetçidir. Ve bu temel niteliklerinin yanısıra cunta Amerikancıdır. Cuntanın koyu ABD yanlısı olduğunu darbenin ertesi günü tüm yabancılara basın dile getirmiştir. Yıllar boyu sürdürülen Batıya bağımlılık politikası sonucu silâhli kuvvetlerin en üst kademesindeki generallerin ABD yanlısı olmaları hiç de şaşırtıcı değildir. Bu bakımdan, darbe dış dünyada en çok ABD'yi sevindirmiştir. Ve Amerikan kamuoyunun tepkisinden çekindiği için CIA kanalıyla kendi tertiplemediği darbelerle karşı bile görünüşte olumsuz tavır alan Beyaz Saray 12 Eylül darbesini olumlu karşılamıştır. Çünkü ABD şu anda Türkiye'de kayıtsız şartsız kendinden yana bir yönetime her za-

mandan çok ihtiyaç duymaktadır. İran-Irak savaşında iyice kızıştığı Orta Doğu ortamında ABD kendi saldırgan politikasına hizmet edecek hiç olmazsa istediği kolaylıkları geri çevirmeyecek iktidarlar aramaktadır. Gerçi Demirel Amerikancı -lıkta cuntadan aşağı kalmaz ama, kıstıtlı da olsa demokrasi ortamında kamuoyunun tepkisi Demirel'in bir ölçüde elini kolunu bağlar. Nitekim Ege'de "notam"ın kaldırılması günler boyu kamuoyunu meşgul etmiştir. Böyle bir ortamda Demirel'in dahi Yunanistan'ın NATO'ya dönüşünü sağlayacak şartları kabul etmesi beklenemezdi ve Demirel de hem oy kaygusuyla, hem kamuoyunun tepkisini gözeterek bunu yapamazdı. Oysa cunta ABD'nin bu konudaki dayatmasını kolayca kabul etmiştir. NATO komutanı Rogers'in birkaç kez Ankara'ya gelip gitmesi yetmiş, cunta Yunanistan'ın NATO'ya dönüşü konusundaki oldubittiği kabul etmiştir. Önümüzdeki günlerde ABD'nin, Ortadoğudaki hesaplarına ve niyetlerine yönelik yeni talepleri olacağı açıktır. Ve generaller cuntasının Türkiye'nin çıkarlarıyla asla bağdaşmayacak bu talepler karşısında direnebileceğini sanmak hayaldir.

CUNTA ANTI-SOVYETİKTİR

Bu cunta Amerikancılığı oranında anti-sovyetiktir. Bunu cuntanın neredeyse gayri resmi sözcüsü durumunda olan malum Yankı dergisi darbenin hemen sonrasında "generaller 12 Eylül hareketiyle Sovyetler Birliğine güzel bir oyun oynadılar" diyerek açıkça dile getirmiştir. Yankı bu sözleriyle Türkiye'de Sovyetler Birliği ile dostluk ilişkilerinin geliştirilmesinden yana olan eğilimin güçlenmesinin cunta vasıtasıyla engelleneceğini dile getirmektedir. ABD ve ABD yanlıları gayet iyi bilmektedirler ki Sovyetler Birliği ile dostluk ilişkileri geliştikçe Sovyetler Birliğinin barışçı bir politika güttüğü Türkiye'de daha iyi anlaşılabilir yaygınlaşmakta, bu da "Sovyet tehlikesi"ne karşı ABD'ye yamanmak politikasının temellerini hızla aşındırmaktadır. İşte cuntanın anti-sovyetizmi bundan, yani Amerikancılıktan kaynaklanmaktadır. Gerçi cunta şimdiye değin Sovyetler Birliğine somut olarak açıkça düşman bir politika izlemiş değildir. Ama bunda Sovyetler Birliğinin esnek ve barışçı, provokasyonlara yol açmayan dış politikasının rolü olduğu unutulmamalıdır. Bunun yanısıra cunta -doğru olmadığını çok iyi bildiği halde- Türkiye'deki terörün ve bölücülüğün dışardan desteklendiğini devamlı ifade ederek bundan ilk başta Sovyetler Birliğini kastettiği izlenimini vermiştir. Bu yanılmayacağı, Türkiye'de anti-sovyetizmin diri tutulması amacıyla bile bile başvurulduğu açıktır.

KISACASI BU CUNTA FAŞİSTTİR

Buraya kadarki açıklamalarımızdan kolayca anlaşılacağı gibi, 12 Eylül darbesiyle işbaşına gelen general-

ler cuntası işçi düşmanıdır, sosyalizm düşmanıdır, demokrasiden anladığı despotluktur, Kürt halkına karşı, onu yok sayan asimilasyoncu bir politika izlemektedir, Amerikancıdır ve anti-sovyetiktir. Bütün bu nitelikleri taşıyan bir cunta ise çağımızdaki toplumsal değerlere ve kıstaslara göre düpedüz Faşisttir. Cuntacı generallerin teker teker hepsi faşist olmayabilir. Hatta onlar Hitler'den ve Türkes'ten de nefret ediyordular. Hatta tüm insanlığın lanetlediği klasik anlamdaki Hitler faşizminden de nefret ediyor olabilirler. Ama bu yaptıkları hiç kuşku götürmeyecek şekilde objektif olarak faşizmdir. Bu nedenle cuntanın getirdiği askeri diktatörlük aynı zamanda faşist bir diktatörlüktür. unutmayalım ki Şili'deki Pinochet de Hitler hayranı bir faşist olmaksızın çok Amerikancı bir anti-komünist idi.

Denecek ki "Pinochet diktatörlüğünü pekiştirmek peşinde, generaller ise en kısa zamanda demokrasiye dönüşeceğini vaadediyorlar. Üstelik cunta faşist MHP'yi ve Türkes'e karşı tavır aldı ! Bu şartlarda bu yönetime faşist cunta demek haksız olmuyormu?"

Hayır, olmuyor! Fakat bu noktanın biraz daha açıklığa kavuşturulması da gerekiyor. Çünkü bu konularda bazı azınlıkların, hatta ilerici bilinen ve tanınan bazılarındaki kafa karışıklığına sebep oldukları bir gerçektir.

Bundan önceki açıklamalarımızda cuntanın demokrasi konusunda ne denli iki yüzlü olduğunu görmüştük. Cuntanın sözünde durduğunu varsaysak ve "gerekli düzenlemeleri" yaptıktan sonra yönetimi sivillere devrettiğini düşünsek bile bunlar bugünkü uygulamaların faşist niteliğini ortadan kaldırmaz. Nasıl 12 Mart dönemi "faşist" olarak tarihi damgayı yediyse, bu dönem de aynı damgayı yer ve yiyecektir. Çünkü bugün yürürlüğe konulan uygulamaların faşizan niteliği 12 Mart döneminden hiç de aşağı kalır değildir.

CUNTANIN MHP'YE KARŞI TUTUMUNUN NEDENLERİ VARDIR

Burda pek çoklarında kafa karışıklığına yol açan nokta, cuntanın MHP'ye karşı izlediği politikadır. "Mademki cunta faşisttir, neden faşist MHP'nin lider kadrosu tutuklanmıştır ve yargılanacaktır? Faşist MHP'ye karşı böylesine 'radikal' bir tutum alan cuntaya faşist demek haksızlık olmaz mı?" Sanırsanız pek çok ilerici, hatta solcu böylesi yorumlara yatmaktadır !

Daha önce de belirttik. Cuntacıların kendilerini faşist görmemeleri, hatta faşizmi reddetmeleri, cuntanın icraatının faşizm olduğu gerçeğini ortadan kaldırmaz. Biz her faşist uygulamada klasik Hitlerci faşizmi ararsak çok yanılırız. Ve o zaman günümüzün askeri diktatörlüklerinin hiç birinde de faşizm bulamayız.

Faşizm, bildiğimiz gibi klasikleşmiş tabiriyle, "finans kapitalin-en

gerici, en şoven, en emperyalist kesiminin kanlı diktatörlüğüdür." Bu faşizm tarifinin kapsamındaki faşistliğe tıpatıp uyan Türkes ve onun MHP'sidir. Oysa cuntanın faşistliği faşizmin klasik tarifine tam denk düşmemektedir. Cunta tekeli burjuvazinin tümünün en hararetli desteğini sağlamış durumdadır. Şimdilik de terörist diye tanımladıklarına uyguladığı şiddet dışında pek kana bulanmış değildir. Zaten cuntanın faşizmini MHP faşizminden ayırt eden farklar da bunlardır. Yani cunta MHP ile kıyaslanınca "mutedil" bir faşizmi temsil etmektedir.

Cuntanın MHP'ye karşı radikal denilecek bir tutum almasının esas nedeni bu konuda tekeli burjuvazinin çıkarlarının oynadığı tayin edici rol, bir başka deyişle yapmış olduğu seçimdir.

BURJUVAZİNİN ŞİMDİLİK MHP'YE FAZLA İHTİYACI KALMAMIŞTIR

Demokrasi düşmanı tekeli burjuvazi faşist bir diktatörlüğü her zaman istemesine rağmen bunu MHP'de görmemiş, ondan beklememiştir. Gerçi hiç bir zaman MHP'ye karşı çıkmamış, bir bölümüyle -ki bunların sözcülüğünü Tercüman gazetesi yapmaktadır- MHP'ye destekçi ve teşvikçi olmuştur. Ama tekeli burjuvazinin nisbeten uzağı görebilen bölümü tüm dünyada lanetlenmiş faşizmin MHP vasıtasıyla Türkiye'de uygulanmasını, Türkiye'yi bütün dünyada tecrit edeceğini ve bu arada "Batı" ile ilişkileri daha da gerginleştirerek sonuçta kendi işbirlikçi çıkarlarına dokunacağını anlamışlardır. Dahası, MHP'nin faşistliği ve zorbalığı yurt içinde büyük bir anti-faşist halk muhalefeti oluşturmuştur. Bu nedenle MHP'li ya da MHP yanlısı bir faşist diktatörlüğü istemek, aynı zamanda bir iç savaş göze almak demektir. İşte tekeli burjuvazi, içinde MHP'le müzahir, hatta MHP yanlısı bir bölüm olmasına rağmen, kendisi içinde büyük macera demek olan bu riski kesinlikle çaresiz ve mecbur kalmadıkça göze alamazdı, almamıştır da!

Zaten burjuvazinin istediği tam bugünkü gibi bir cuntaydı. Hem demokrasiyi askıya alacak, hem "demokrat" görünebilecek, hem işçi sınıfını, emekçi halkı bastırıp "zaptü rapt" altına alacak ve burjuvazinin yolunu açacak, hem de "tarafsız", sınıflarüstü etiketini taşıyabilecek! Darbenin silahlı kuvvetlerin en üst kademesi tarafından ve adele silahlı kuvvetlerin tümünü temsilen gerçekleştirilmiş olması işte böylesi bir aldatmacaya yol açmıştır.

Bu durumda burjuvazinin MHP'ye şimdilik fazla bir ihtiyacı kalmamıştır. Darbe öncesinde burjuvazi MHP'yi işçi sınıfı hareketine ve komünizme karşı vurucu bir silah olarak görüyor ve bu nedenle onu en azından el altında bulunduruyordu. Oysa şimdi cunta demokrasiyi askıya alarak ve ordu gücünü kullanarak tekeli burjuvazinin tüm taleplerini yerine getirmektedir. Bu nedenle tekeli burjuvazinin MHP gibi tüm dünyada ve

Türkiye'de şaibeli olmuş bir katiller cetesine şimdilik bir ihtiyacı kalmamıştır. Dikkat edilirse MHP seferleri tutuklandıktan sonra Tercüman'ın bazı faşist köşe yazarları dışında kendilerine sahip çıkan pek olmamıştır.

CUNTA "TARAFSIZ" GÖZÜKMEK PEŞİNDEDİR

Gene de denilebilir ki cunta MHP'ye müzahir davranmasa da, ilişmeye bilirdi! Başta da belirttiğimiz gibi bu pek olası bir ihtimal değildi. Çünkü darbeciler her ağızlarını açışta anarşinin kökünü kazımak için iktidara el koyduklarını söylüyorlar. Ve terörün büyük ölçüde MHP'den kaynaklandığı mahkeme zabıtlarıyla delilli ispatlı ortada. Bu şartlarda MHP'ye ilişmemek demek cuntanın, kendi varlık şartını inkâr etmesi, kendine mesruiyet sağlayacağına inandığı temeli kendi eliyle dinamitlemesi demek olurdu. Ayrıca MHP'nin burjuvazi için de şimdilik bir işlevi kalmamıştı. MHP'yi koğuşturma kapsamına almakla cunta "tarafsız"lığını bir kez daha göstermiş olacaktı. Kısacası, MHP koğuşturmasıyla bir taşla iki kuş vurulmuş oldu.

Bu sürecin daha başındayız. MHP seferlerini nasıl bir akibetin beklediği henüz meçhuldür. Sonucu, darbecilerin kendi aralarındaki muhtemel hesaplaşmaları, cuntanın iç ilişkileri ve dengeleri belirleyecektir. Bunda, bundan sonraki gelişmelerin de büyük rol oynayacağı muhakkaktır. Maraş davası hatırlardadır. Savcının delillerini açıkça koyarak haklarında idam talep ettiği olayların baş tertipçileri MHP'liler dava sonunda göz göre göre beraat ettirilmişlerdir. Şayet MHP'nin ordu içinde örgütlü gücüne ilişilmezse, benzeri bir sonuçla karşılaşılması sürpriz sayılmamalıdır.

FAŞİST CUNTAYI DEVİRMEK EN ACİL DEMOKRASİ GÖREVIDİR

Faşist cunta ordunun elindeki silâha dayanarak zorbalıkla iktidarı gaspetmiştir. Zorbalıkla Anayasayı çiğnemistir. Anayasal bir düzende kuralları bellidir. Anayasa düzenini değiştirmeye kalkışıyor diye bir yandan gencecik insanlar asılır veya yıllar boyu hapis cezalarına çarptırılırken generallerin Anayasayı ve ulusun iradesini hiçe sayarak zora ve silâha dayanıp darbe yapmaları halka karşı işlenen suçların en büyüğüdür. Cuntacılar insanlığı ve halkımızın uzun yıllar boyu süren mücadeleleri sonucunda edindikleri kazanımları hiçe sayarak tüm kuralları çiğnemişler, yaptıkları darbe ile tek geçerli kuralı zorbalık olan orman kanunu uygulamışlardır. Oysa onların hiçbir yurttan ayrıcalıkları yoktur ve olamaz da. Onlar sadece birer devlet memurudurlar. Ve eline silâh geçiren herhangi bir devlet memurunun darbe yapma hakkı ne kadar varsa onların da o kadar vardır! Silahlı kuvvetlerin en üst kademesinde olmak, kanunlarda görevi yurt topraklarını savunmak şeklinde belirlenmiş orduyu, kendi ihtirasları

uğruna - ya da emperyalizmin ve işbirlikçi burjuvazinin talepleri doğrultusunda- emekçi halkın üstüne sürmek hakkını onlara vermez. Halkın büyük çoğunluğunun karşısında suskun kalması veya bir bölümünün -demogojik çarpıtmalar sonucu- meselenin aslına kavrayamadığı için cuntacılarla karşı hayırhah davranması darbecilerin halka karşı işledikleri suçun ağırlığını hafifletmez.

İşçiler, emekçiler, tüm namuslu yurttaşlar!

Gördüğümüz ve daha da göreceğimiz gibi faşist askeri cunta işçinin düşmanıdır, emekçinin düşmanıdır, çalışan tüm halkın düşmanıdır, demokratik hak ve özgürlüklerine sahip çıkmak isteyen bütün namuslu yurttaşların düşmanıdır. Cuntanın başımızdan bir an önce gönderilmesi için mücadele vermek en acil görevidir. ABD yanlısı, tekeli burjuvazinin hizmetindeki cunta başta kaldığı sürece işçi sınıfına, emekçi halka aydınlar, gençlere, tüm namuslu insanlara huzur vermeyecek, onların bütün hayatı taleplerini zorla bastırarak yoluna gidecektir.

Faşist baskılara, askeri diktatörlüğe karşı olan bütün demokratik güçler, partiler, sendikalar, meslek örgütleri, halkın tüm örgütlü gücü!

Cuntayı başımızdan göndermek, demokratik hak ve özgürlüklerimize sahip çıkmak için tüm güçlerimizi bir araya getirelim. Anti-faşist safları sıklaştıralım ve en geniş cepheye örgütlenelim.

Halkın Demokratik Birlik Cephesini kuralım.

Demokrasiden yana bütün yurttaşlar! Aldatmacalara kanmayalım. Cunta tam demokratik hak ve özgürlüklerimizi yok etmiş, demokrasiyi rafa kaldırmıştır. Bu, halka, onun iradesine harşı işlenmiş büyük bir suçtur. Şimdi cunta demokratik hak ve özgürlükleri tümüyle budamanın, onları fiilen kullanılmaz hale getirmenin hazırlıkları içindedir. Bunların, demokrasiyi işlerli hale getirmek için yapıldığı demogojisine aldanmayalım. Yapılanların hepsi tekeli burjuvaziye dikensiz gül bahçesi hazırlamaktan başkası değildir. Bunlara karşı çıkmak, tepki göstermek, bu uğurda örgütlenmek ve mücadele vermek insanlık ve yurttaşlık hakkımızdır, aynı zamanda en acil görevimizdir.

*Sansüre son, basına özgürlük!
Hapisteki ilericilere özgürlük!
İşkenceye, zulme, keyfi uygulamalara son!*

*İnsan haklarına saygı!
Demokratik hak ve özgürlükleri savunalım!*

Kürt halkını yıldırma politikasına son!

*Anayasa değişikliğine hayır!
Kanunların gericileştirilmesine hayır!*

Anti-demokratik yasa değişikliklerine hayır!

ABD'ye teslimiyet politikasına hayır!

CUNTAYI DEVİRMEK İÇİN İLERİ !

TSİP MADRİT KONFERANSINA CUNTAYLA İLGİLİ BELGE İLETTİ

1975 de Helsinki'de kabul edilen Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı Nihai Senedi'ne iştirakçi devletlerin ne ölçüde riayet ettiklerini görüşmek üzere 1977'de Belgrat'ta düzenlenen toplantı dolayısıyla, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Hükümet'e bir muhtıra göndermişti. Türkiye'nin de altında imzası bulunan Nihai Senet'le bağdaşmayan uygulamaların somut delilleriyle ele elindiği bu muhtıra, ayrıca Belgrat toplantısına taraf olan temsilcilere de iletilmişti.

Belgrat Konferansının üzerinden 3 yıllık bir süre geçti. şimdi benzeri bir konferans Madrit'te düzenleniyor. Bu toplantıda yine iştirakçi ülkelerin Nihai Senet karşısındaki durumları gözden geçirilecek.

12 Eylül darbesiyle ülkemizde temel hak ve özgürlükleri gaspeden cunta, Nihai Senet'in esas ilkelerine, ona anlam kazandıran temel espriyi bütünüyle ters düşmüştür. Türkiye halkının hayati çıkarları için her zaman en ön safta mücadele eden TSİP, bugün ülkemizde demokrasi için mücadeleyi en acil görev saymaktadır.

Demokrasi kelimesini ağızlarından düşürmeyen cuntacıların gerçek yüzlerini Madrit Konferansında tüm dünyaya bir kere daha teşhir edilmeleri ülkemizdeki demokrasi mücadelesinin bir parçası olacaktır. Bu nedenle Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin Madrit Konferansı için hazırladığı ve taraflara ilettiği belgenin giriş bölümünü yayınlamayı görev sayıyoruz.

TSİP'İN MADRİT KONFERANSINA İLETTİĞİ BELGE

1. Takdim

12 Eylül darbesiyle Türkiye'de iktidarı ele geçiren cunta, halkın oyuyla seçilmiş parlamentoyu dağıtmış, tüm ülkede sıkıyönetim ilân etmiş, insan haklarını ağır bir şekilde tahribe yöneltmiş, demokratik hak ve özgürlükleri tümüyle askıya almış, kurduğu zorba diktatörlükle Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı Nihai Senetinin esprisine, ona hayatîyet kazandıran temel ilkelere ters düşmüştür. Cunta bütün bunları "rayından çıkan demokrasiyi rayına oturtmak gereksesiyle" yaptığını, gerekli düzenlemelerden son-

ra idarenin sivilere geri verileceğini iddia etmektedir. Böylece sanki demokrasi yanlışymış gibi görünmek istemektedir.

Sizlerin de kolaylıkla görebileceği gibi bu, kendilerinin zorbalıklarını kamufle etmeyi amaçlayan bir yanıltmacadır. Çünkü herkes taktir eder ki, şayet demokrasi -onların değişiyile- "rayından çıkmışsa", onu rayına oturtmanın yolu zorbalık, silâh gücü olamaz. Generallerin darbesi, cuntanın bizzat kendisi, demokrasinin dışlanması, reddedilmesi demektir. Ve ordu, yapısı gereği, demokrasiden en az nasiplenmiş kurumlardan birisidir. Hele Türk ordusu, içinde demokrasiyi asla barındırmayan bir kurumun en somut ve "yetkin" örneğidir. Böyle bir kurum aracılığıyla ve bu kurumun tepesindeki generalleren cuntasıyla "demokrasiyi rayına oturtmak", en başta eşyanın tabiatına ters düşer. Bir engizisyoncunun rönesans hareketini geliştirmesi nasıl düşünülemez ve saçmaysa, cunta diktatörlüğünün "demokrasiyi rayına oturtması" o ölçüde gerçek dışıdır. Sizlerin de pek iyi bildiğiniz gibi demokrasi, beş kişinin keyfiyle ve karakuşu kararlarıyla değil, demokratik yollardan yığınların katkısıyla gelişebilir.

Üstelik cuntacıların dönüleceğini vaad ettikleri demokrasi, eğer gerçekleşirse demokrasiden başka birsey olacaktır. Bu da demokrasiyi dışlayan yollardan demokrasinin rayına oturtulamayacağına şüphe götürmez delildir. Gerçekten cuntacıların demokrasiyi rayına oturtmak için yapacağı ilân ettikleri "düzenlemeler" onların demokrasiden ne anlamlarının ibret verici kanıtlarıdır. Sunduğumuz belgede de sözü edilen bu düzenlemeler, 12 Eylül öncesindeki kısıtlı insanî ve demokratik hak ve özgürlükleri de iyiden i-

yiye budamayı, bir bölümünü ortadan kaldırmayı, bir bölümünü de fiiliyatta kullanılmaz hale getirmeyi hedeflemektedir. Böylece sonuçta cunta çekilip yerini sivil idareye bıraksa bile ortaya çıkacak yeni düzen, bir demokrasiden çok bir polis devleti, ağır baskılar getiren yarı faşist bir idare olacaktır.

Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı'nın sayın üyesi,

Türkiye Nihai Senet'in altında imzası bulunan Avrupa ülkelerinden birisidir. Türkiye'nin uymayı imzasıyla kabul ve teyid ettiği hükümlere uymasını istemek, bu uğurda gerekenleri yapmak insan haklarına değer veren, demokratik hak ve özgürlükleri benimseyen herkesin görevidir. Ve üstelik böyle davranmak Türkiye'nin ve Avrupa'nın diğer ülkelerinin halklarını, onlar arasındaki dostluk ve işbirliği ilişkilerinin geliştirilmesinin, nihayet Avrupa'da ve dünyada barışın korunup sağlanmasını yararlıdır. Bu çok önemli ilkesel noktayı daima göz önünde bulunduran partimiz bundan üç yıl önceki Belgrat toplantısında olduğu gibi, Madrit toplantısına vesilesiyle debir belge hazırlamayı ve bu belgeyi toplantının taraflarına iletmeyi karar altına almıştır.

Hemen belirtelim ki, 1977'de Belgrat Toplantısı için hazırladığımız döküman bugün için de aynen geçerlidir. Yani üç yıl boyunca Türkiye'nin, Nihai Senet'in hükümlerine riyeti konusunda iyiyet doğru bir gelişme olmadığı gibi, 12 Eylül darbesi de bardağı taşıran son damla olmuştur. Bugün Türkiye'de olup bitenler Nihai Senet'in tümüyle reddi demektir.

Bu nedenle bu toplantıya hazırladığımız belgede Nihai Senet'in tek tek hükümlerini ele almayı gereksiz gördük. Çünkü cuntanın uygulamaları, başta da belirttiğimiz gibi Nihai Senet'in temel prensipleriyile bağdaşmamaktadır. Bu nedenle cuntanın uygulamalarını kısaca teşhir etmekle yetindik.

Belgenin 2. Bölümünde bugün ülkemizdeki uygulamalarla en temel insan haklarının nasıl tahrir edildiği, demokratik hak ve özgürlüklerin nasıl ayaklar altına alındığı teker teker, somut olarak açıklanmaktadır. 3. Bölümde ise cuntanın yapmakta olduğu ve yapacağını açıkladığı "yasal" düzenlemelerle Türkiye'de oluşturulmak istenen "sivil rejim" in esas niteliği açıklanmaktadır.